

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
 Inzerati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslane, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenske ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, prtljčno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan K 300—
 polletno 150—
 3 mesečno 75—
 1 25—

Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročnina doplačati.

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno po nakaznici.

Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

V inozemstvu:

celoletno K 480—
 polletno 240—
 3 mesečno 120—
 1 40—

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in sedestno frankovane.

Rokopisov se ne vrača.

Posamezna številka velja 120 K

Poština plačana v gotovini.

Ustvarimo slovensko iredento.

Dan za dnevom čitamo o grozovitostih in zločinih, ki jih zagrešajo Nemci in Italijani, a zadnji čas tudi Madžari nad našimi rodniimi brati ki so ostali pod njihovim jarmom. Niti imetje niti življenje nima več zaščite. Iz narodnostnega sovraštva divjajo tolpe teh narodov, ki se bahajo s svojo kulturo, nad brezpravnimi Slovenci. In mogočna naša nova domovina, svobodna Jugoslavija naj ne veseličimo dalje ter se ne zmečimo za trpljenje naših bratov preko mej? Ako se zdržimo, in skličemo kak protesten shod ali celo kak obhod po mestu, menimo, da smo storili vse, ker pademo zopet v letargijo. Ne, treba je trajnega smotranejšega dela.

Treba je organizirati časnikarska poročila v inozemskih listih ter seznanjati vse naše »zaveznike«: Francoze, Angleže, Amerikance o kruti usodi naših rojakov. Treba velike propagande, kajti danes še vedno velja pesnikove besede: »Bridka žalost me prešine — ko se spominam domovine — Vsemu svetu nepoznane — Od nikogar spoštovane.« Le ako nas svet pozna, se bo de za nas zainteresiral in potem se bo pač tudi usoda rojakov omilila, še predno pride rešitev. — Da pride rešitev, da si jih priboriti moramo, to zavest treba buditi in koreniniti v naš narod.

Treba pa je tudi pri nas povsod in neprestano prirejati manifestacije in protestne shode, vsa društva vse korporacije naj protestujejo proti nasilstvom. Vsi ti protesti bodo tudi naši vladi najmočnejše sredstvo, da bo svojim notam da la primerno moč in veljavo.

Umejeno, da danes ni še ugodna prilika, da si z orožjem pridobimo krivično nam odvzete dežele, — pač pa imamo tudi danes v rokah marsikako orožje, da ž njim strahujemo sovražnika ter ga prisilimo da opusti svoja nasilstva.

In gotovo smo upravičeni, da od vlade zahtevamo, da to orožje uporabi. Dobri patrioti smo in ostajamo, a da bi po bizantinsko klečeli, plazili ter molče prenašali brezbržnost ali napake, tega nikdo od nas zahtevati ne more.

Naša država je pokorna dekla antante. Izpolnila je vsako njeno povelje brez odloga. Nemci in Poljaki so se uprli, Madžari se punčajo, Italijani se ne drže dogovorov le mi smo vedno poslušni. Mar nimamo za to pravice, da se tudi naše zahteve od antante uveljavijo, da se tudi naši rojaki od nje ščitijo? A tudi sami imamo dosti moči v to Brezpogojno se naj prepove vsak izvoz dotlej, da zavlada trajno popoln mir. Italija brez našega lesa našega mesa itd. ne more obstati. Izvažajo se živila v Nem. Avstrijo da ne pogine. Zaprmo obema ta vir! Pri nas narašča draginja, ker se vse izvažajo, baje da bi se dvignila valuta, a ta pada kljub temu čim dalje bolj. Celo carina za izvoz se je odpravila pri mesu in živini in znižala za druge izvoze vse v korist tujcem in škodo domačinom. Mar morajo res državljani trpeti, da si nekateri verižniki množe svoje milijone; da se še bolj bogate izvestne banke in ž njimi aliirani visoki gosposode? Dvoje dosežemo s prepovedjo izvoza: Padanje cen pri nas in stisko pri sosedih, neprijateljih. In ta tiska jih privede do tega, da se iztreznijo. Ako bodo videli, da je odgovor za vsako krivico in nasilje, prizadeto našemu rojaku, prepoved izvoza njim neohodno potrebnih stvari in živil, tedaj bodo ustražovali v lastnem interesu svoje tolovajske elemente. A tudi popolno odškodovanje za prizadete škode in muke moramo na ta način izposlovati. Dovolj je umorov in požigov, dovolj trpinčenja in tlaččenja naših rojakov. Od vlade ima naš narod pravico zahtevati, da se posluži najenergičnejših sredstev ter da se ne zadovolji s papirnati protestom, ki je sovražniku le v posmeh.

USPEH DRŽAVNEGA POSOJILA.

— Beograd, 9. septembra. (Izv.) V finančnih krogih z zadovoljstvom ugotavljajo prve uspehe podpisovanja sedemdesetletnega državnega posojila. V uradnih krogih pričakujejo, da bo posojilo za pol milijarde prepisano.

XXXII. redna skupščina Ciril Metodove družbe.

Ljubljana, 8. septembra.

V veliki dvorani »Kazine« se je vršila danes dopoldne XXXII. redna velika skupščina »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani. V slavnostno okrašeni dvorani se je zbralo mnogoštevilno članstvo, predvsem naše narodno žensko, zastopniki vlade, časopisja in raznih korporacij.

Skupščino je otvoril prvemestnik g. Andrej Senekovič z nastopnim pozdravnim nagovorom:

Castito dame! Dragi mi gospodje! Otvorjam 32. redno skupščino naše šolske družbe ter konstatiram nje sklepčnost, ker nas je več kakor 20 volilnih opravilcev zbranih, katero številno predpisujejo družbena pravila za sklepčnost skupščine. Bodite vsi prav srčno pozdravljeni, posebno Vi, ki ste nalašč radi skupščine prišli v Ljubljano. Posebna čast mi je, da pozdravim g. kr. namestnika Ivana Hribarja, častnega člana in ustanovitelja naše družbe, g. polkovnika Vukasoviča, g. poročnika Delaka iz Negotina, ki je z nabiranjem darov mnogo koristil naši družbi. Pozdravljam Vas z željo, da bi se iz poročil, ki jih bosta podala gospoda tajnik in blaginjak, prepričali o pravilnem poslovanju vodstva, in da bi, kar je še več vredno, iz teh poročil razvideli, da je CM družba tudi pri sedanjih razmerah prav tako potrebna, kakor je bila pred preobratom.

Velečlenjeni skupščinarji! Pred kratkim je naš presvetli kralj Peter I. zadisil za vselej svoje oči. Kaj nam je bil kralj Peter in koliko je v svojem življenju deloval za svoj narod, koliko je zanj pretrpel, in kako se mu je na večer njegovega življenja posrečilo udeležiti Srbe, Hrvatice in Slovence v eno kraljevino, to vemo vsi in mi ni treba dalje tega poudarjati. Družbeno vodstvo je ob njegovi smrti pri pokrajinski vladi javilo svoje globoko sožalje. Vas častite skupščinarje pa pozivljamo, da z menoj zakličete: Slava kralju Petru I. našemu osvoboditelju! Vsi navzoči so zaklicali velike-mu pokojniku trikrat: Slava!

Petrov prestol je zasedel njegov sin Aleksander, ki se je odlikoval kot vojak in ki je kot princ-regent pokazal vse vrline dobrega in parlamentarnega vladarja. Zakličimo mu: »Živel kralj Aleksander!« Skupščinarji so stali zaklicali kralju trikrat: Živio! Živimo v dobi jubilejev. Tudi CM družba lahko čez par let praznuje jubilej, ko so bili njeni člani od nasprotnikov dejansko napadeni. Dne 13. septembra 1908 je bila velika skupščina v Ptuj. Udeležba je bila veličastna. Ptujski nemškutarji in iz Gradca na

pomoč poklicani nemški burši so na predvečer zborovanja v Narodnem domu pobili šipe, na dan skupščine pa skupščinarje dejansko napadli, provali in nanje pljuvali. Postopali so proti nam kakor prvi barbari. Če se vprašamo, kaj je CM družba storila Nemcem, moramo odgovoriti, da nič drugega kakor to, da je ščitila slovensko dečo pred izneverjenjem svojemu narodu. Kolikor mi je znano, CM družba ni do sedaj imela ne enega učenca nemške narodnosti. — Posledica nemškutarskih napadov v Ptuj so bili potem znani septemski izgredi v Ljubljani, pri katerih je tekla nedolžna slovenska kri.

Casi se pa vendar izpreminjajo nam na korist. Danes po komaj 13 letih omenjenih napadov zborujemo v kazali, to je v hiši, kjer so se leta in leta kovali naklepi, kako se bo deo Slovence podjarmiti ali pa celo pokončiti. Kolo časa se vrti, nemški most do Jadranskega morja ni dograjen in če Bog da, tudi nikoli ne bo.

Večina Slovencev je danes osvobodjena. Žal pa imamo še približno pol milijona bratov in sester, ki osvobodjenja niso postali deležni, in danes ječe pod nemškimi ali italijanskimi jarmom. Tem svojim bratom in sestram moramo biti trdna opora v boju za svoj obstanek, da ne bodo onemogli. — Pri naših podružnicah, ki so za časa svetovne vojne morale vse delo ustaviti, je nastalo po preobratu neko mrtvilo. Nekaterih vzlic večkratnim pozivom ni mogoče vzbuditi k zopetnemu delovanju, nekatere celo odgovarjajo, da se jim po ustanovitvi Jugoslovenske Matice zdi nepotrebna. Te seveda ne pomislijo, da je delokrog Jugoslovenske Matice drug kakor delokrog CM družbe. Jugoslovenska Matica ima po svojih pravilih za cilj pospeševanje gospodarskih in kulturnih interesov Jugoslovanov v tujini, dočim je CM družbi namen, vsestranski podpirati in pospeševati slovensko ljudsko šolstvo. Zato ustanavlja slovenske šole in vrtnice ali jih pomaga ustanoviti in vzdrževati. CM družba hoče narodni čut vzbujati že pri mladini ter jo s poukom v maternem jeziku varovati pred potučenjem.

Vprašam, kaj pomaga podpora za gospodarske interese, ako podpirane v srcu ni več naš, ako naš jezik komaj za silo loim? Zelo redki so slučaji, da ostane kdo zaveden Slovenec, ki se maternega jezika ni učil v šoli. Nemci in Italijani to prav dobro vedo, zato vabijo in silijo našo dečo v svoje šole. Dovolim se Vas opozoriti na besede, katere je govoril vodja koroških Slo-

vencev na ustanovnem občnem zboru celovške podružnice dne 16. februarja 1886. On je naglašal, da kdor ima šolo ima prihodnost. Mi Slovenci vemo in smo prepričani, da se otroci kaj pridla nauče v jeziku, ki ga razumejo, torej pri nas v slovenskem jeziku. Po 117 farah na Koroškem se pridružuje v cerkvi vselej po slovensko, šole pa, kjer bi se poučevalo po slovensko, nimamo nobene. 90 šol je takih, ki se pravi o njih, da je učni jezik slovensko-nemški, v resnici pa je vse večinoma le nemško. Kdor ima šolo ima šolsko mladino; kdor pa ima šolsko mladino, ta ima tudi prihodnje čase. Zato moramo predvsem skrbeti in delati na to, da dobimo take šole, kakršnih potrebujemo in želimo. Kar je govoril ta trezno misleč koroški voditelj leta 1886, to velja tudi še danes. Ko bi mogli danes vstati, bi razmere našli še dosti slabše nego so bile takrat.

Ako gospoda pogledate predlojeni računski zaključek za leto 1920, boste našli, da je CM družba v tem letu za ljudsko šolstvo in otroške vrtnice potrošila 790.690 K 36 v. Družba mora skrbeti 32 učiteljem in vrtnaricam za njih službene prejemke. Mislim, da to delo stvo dovolj jasno govori, da je CM družba še nujno potrebna. Steer pa s veliko radostjo konstatiram, da se je zadnji čas izdatno število podružnic vzbudilo k prav krepkemu delovanju, kakor boste slišali pri tajnikovem in blaginjakovem poročilu.

Dne 28. avgusta je družbin podpredsednik g. dr. Ivan Tavčar praznoval svojo sedemdesetletnico. Družbeno vodstvo se mu je tem povodno poklonilo in mu čestilo. Ljubljanske naše podružnice pa so pri tej priliki nabrale in družbi poklonile okoli 250 kamnov po 200 K. dr. Tavčarjeve kamne. Ustanovitelji in častni član družbe pokrajinski namestnik g. Ivan Hribar pa bo čez par dni praznoval svojo sedemdesetletnico. Družbeno vodstvo ki ni znalo njegovega rojstnega dne, mu je povodom njegovega godu poslalo svojo čestitko. Oba jubilarja sta si za našo družbo stekla neveljavno za sluge, zato si dovoljujem obema na tem mestu izreči svoje čestitke, želeč da ju previdnost božja ohrani domov in še mnoga, mnoga leta.

Živela dr. Tavčar in Ivan Hribar! Skupščinarji so obema narodnim boriteljima prirejali iskrene in navdušene ovacije.

G. prvemestnik Senikovič je dalje omenjal volila:

Od zadnje velike skupščine smo dobili na volilih sledeče zneake:

1.) Gdč. Marija Kopačeva iz Celja, umrla dne 20. dec. 1919 v Ljubljani, je zapustila dragocenosti, ki so se prodale za 4000 K. 2.) Ga. Antonija Štrle, posestnica v Ljubljani, 500 kron.

Alfonz Daudet:

48

Tartarin na planinah

Roman.

Prevel dr. Ivo Šorli.

— Ustavlja se za hip! pravi Tartarin. Velikanski ledeni rob jima nudi še precej dobro zatočišče pod seboj. Naglo zlezeta noter, razgneti predsednikovo odojo iz dvojnega kavčuka in odpreta čutaro z rumom — edino pokrepijo, ki ga niso vzeli vodniki s seboj. In skoraj prijetno in toplo je tu notri, ko se udarci cepinov vedno bolj oddaljujejo in naznajo, da pogumna četa nadaljuje svojo pot. Toda, o kako to kljuje v srce P. P. D., ki ne bo nikoli več na vrhu Mont-Blanca!

— Kdo pa bo vede! cinično skomigne Bompard. Vodniki so vzeli zastavo s seboj — oni v Chamonixu bodo mislili da sto vi... — To je res! Čast Taraskonska je rešena! sam prepričan pritrdi Tartarin.

Toda elementi zdvijajo popolnoma — veter se prevrže v vihar, sneg v metel. Prijatelja sta se molče pogrezala v mračne misli...

In že ju, vsa trda in nepremična, zagrne spet grozna tišina. Toda takoj jo raztrga daljši bobnenje, ki pa se bliža in bliža, raste in raste, objame vse obzorje, in se izgubi naposled pod zemljo, valeč se iz globeli v globel.

— Ubogi ljudje! zamrmra Tartarin, misleč na Šveda in vodnike, ki jih je brez dvoma pograbil in odnesel plaz.

— Tudi midva nisva mnogo na boljšem skomigne Bompard.

Kakor bi bilo treba še česa, da jima v pravi zamre srce, se je vzdignilo zdaj iz doline strašno lajajnje psov reševalcev...

In tu so se začeli Tartarinu oči, skremžile ustnice. In milo gledajoč tovariša, ga je prijel za obe roki, in rekel z mehkim glasom:

— Odpustite mi, Gonzaga, odpustite mi! Pravkar sem vas težko razžalil. Imenoval sem vas lažnika toda...

— Kaj to de, Dajte nol...

— Toda jaz sem imel za ta očitek manj pravice, nego kdorkoli na svetu. Zakaj jaz sam sem veliko prelagal na svetu, in v ti svečani svoji zadnji uri čutim potrebo, da si olajšam srce, da si izpraznim dušo, da pred vsem svetom priznam svoje farbarije...

— Vi — farbarije?

— Da prijatelj poslušajte me! Predvsem nisem nikoli ubil nobenega leva...

— Temu se prav nič ne čudim, meni mirno Bompard. Kaj si je treba radi takih neumnosti puliti laso? Da, mi lažemo. Moramo lagati! Naše solnce nas sili k temu... z lažjo prihajamo že na svet... Kaj pa jaz? Ali mislite, da sem rekel že kakšno resnično, odkar sem živ? Komaj odprem usta, me že ima...

me že napade moj jug... Od vseh ljudij, od katerih pripovedujem, ne poznam nikogar, v nobenem teh krajev nisem nikoli bil, in vse te človeka zaprede naposled v tako mrežo, da sam ne veš ali si samoc ali samica...

— Da, žalibog... Domisljija je kriva... gola fantazija dela to! vzdihne Tartarin: Samo zato lažemo siromaki...

— No, in ali so komu na škodo te naše laži?... Poglejmo pa zavistneža, kakor je ta Costecalde — — —

— Ne spominjajte mi se podle dušel ga prekine P. P. D. in v pravični jezi vse vzplamti in vendar je preneumno, vražje reč, da — — — Da preneumno je, da moraš po krivdi takega zločinca umreti v cvetu svojih let, medtem pa lopov v tem hipu na Mestni poti mirno srka svojo kavol...

Toda čeprav se še bliska, se je zrak polagoma že zjasnil; sneg in vihar sta se polegla in med sivino na nebu se odpirajo modre okna. Naglo na pot!

In že sta se spet navezala in hitela dalje ko se Tartarin, ki je seveda spredaj, obrne in položi prst na usta:

— In včas, Gonzaga... kar sva pravkar govorila, ostane seveda med namal...

— Moj Bog...

Vsa oživljena je rečeta dalje, do kolen gazoč na novo zapadli sneg, ki pa je s svojci brezmadežno volno pokrili seveda tudi njih prejšnje sledove.

— Le pogum, Gonzaga!

— Ali prav tega mi manjka! klavirno za stoče Bompard. In potem javka: »Jezes, moja hoga! Ah, moje koleno! Izgubljena sva... Nikoli več ne prideva iz tega zlodjevega —

Tako hodita že dve uri, ko sredi nekega snežnega, čez vse trdega pobočja Bompard naenkrat ves iz sebe zakriči:

— Tartareju! Ampak to gre vkreber!

— Vrag vzemi, saj sam vidim, da gre vkreber! pravi P. P. D., ki mu tudi že samemu prihaja vroče.

— In vendar... in vendar bi moralo iti pravzaprav navzdol...

— Ni vrag! Toda, kaj naj storim jaz, če hoče iti navzgor? Pojdiva zdaj vsekakor do vrha — mogoče da se spusti po drugi strani spet navzdol...

In spustilo se je res dol, pa še kako naravnost strašno dol! Skoro navpično snežišče za snežiščem, ledišče za lediščem, globoko tam doli na koncu tega nevernega blešanja pa kočica, prilepljena na neko skalo v taki globini, da se je zdelo, kakor bi človek nikoli ne mogel do nje.

Ko že ni bilo več dvoma, da sta zgrešila smer na Granda-Muletse, sta imela zdaj vsaj zatočišče — toda seveda sa kakšno ceno in preko koliko nevarnosti nemara!

— Samo, da me ne zapustite, Gonzaga!

— Vi pa mene ne, Tartareju!

Ko sta se tako drug drugemu priporočila se že nista videla več; zakaj stala sta vsak na oni strani visoke stene, za katero je bil iskal Tartarin, ker je plezal že navzdol, dočim je plezal Bompard šele navzgor!

Kar naenkrat, ko je bil še samo meter od temena, zasliši Bompard, kako tovariš

k) Po pok. g. Josipu Lenčetu, veletržniku v Ljubljani, ki je umrl dne 12. aprila 1920, 47.504 K 12 v.

Od zadnje velike skupščine nam je smrt odgnala zopet mnogo prijateljev, sotrudnikov in dobrotnikov: 1.) ga. Karla Margreiter, roj. Mankoč, iz znane rodoljubne rodbine Mankoč iz Trsta; umrla v Ljubljani. 2.) G. dr. Josip Georg, odvetnik v Šmarju pri Jelšah, umrl dne 4. oktobra 1920 nehadoma v Makolah. V svoji oporoki, napisani leta 1906, je postavil družbo za glavnega dediča. Zapuščinska razprava še ni končana, vendar pričakujemo okrog 1 milijon kron. Slava njegovega spomina! 3.) Miha Verovšek, viš. rač. revident v Ljubljani, umrl dne 24. oktobra 1920. Bil je blaginjak marljive moške šentpeterske podružnice v Ljubljani. Moška podružnica je v njegovem spominu nabrala 30 kamnov, to je 6000 K, a ženska podružnica za 4 kamne, to je 800 K. 4.) Jurij Pučko, notar v Krškem. 5.) Ivan Belič, gostilničar v Ljubljani. 6.) Srečko Pira, nadučitelj v p., oče naše marljive blaginjakarke ž. šentpeterske podružnice ga. Potočnikove. Umrl dne 9. januarja 1921. Ženska podružnica šentpeterska je ob priliki njegove smrti poklonila družbi 2 kamna, to je 400 K. Gdč. Mira Bajuk v Ljubljani. 8.) Ga. Ana Dimnikova, predsednica ž. podružnice v Trbovljah, umrla dne 27. januarja 1921. Pokojnica je bila marljiva delavka, po vsem Slovenskem znana pod imenom »Slovenska matička«. Udeleževala se je vseh velikih skupščin in tudi še lanske leto je bila med nami ob priliki skupščine. Pogreb je bil veličasten. V spomin blagopokojne je daroval družbi njen sin g. dr. Iv. Dimnik 2000 K, a podružnice v Trbovljah in drugi rodoljubi so zbrali večje zneske. Slava njenemu spomenu! 9. Rozalija Rož iz Hrasnika iz znane rodoljubne rodbine Rožove. 10. Matija Lavrenčič, železniški uradnik v Rojani pri Trstu. Umrl dne 28. januarja 1921. Bil je predsednik marljive CM. podružnice Greta - Rojan. 11.) Luka svetec, notar, dolgoletni podpredsednik CM. družbe, častni član. Umrl je dne 21. januarja 1921 v Ljubljani. Pogreb preslušnega moža je bil veličasten. Njegova soproga ga. Terezija Svetčeva je izročila ob priliki njegove smrti družbi 1000 K. 12.) Josip Čuček, posestnik in mnogoletni župan, umrl dne 27. januarja 1921 v Knežaku na Pivki. Umrl je bil velik prijatelj družbe ter je vedno podpiral. 13. Fran Malý, tovarnar in posestnik v Ljubljani, umrl dne 8. februarja 1921. Bil je marljiv predsednik moške šentpeterske podružnice v Ljubljani. Njegova rodbina je poslala ob priliki njegove smrti znesek 1000 kron. Moška podružnica je poklonila 2 kamna, to je 400 K, a ženska šentpeterska podružnica na 3 kamne, to je 600 K v njegovo počastitev. 14.) Svetko Martelanc ml., stavbenik, umrl v Barkovljah dne 31. januarja 1921. 15. Dr. Ivan Zabukovšek, odvetnik v Šmarju pri Jelšah, umrl dne 2. marca 1921. 16.) Ivan Debelak, učitelj v p., umrl v Šmarju pri Jelšah dne 22. februarja 1921. Dr. Ivan Oražen, zdravstveni referent v Ljubljani, umrl nenadoma 11. marca 1921. Bil je večkratni pokrovitelj CM. družbe. 18.) Makso Pavlin, veter. nadzornik v Črnomlju. 19.) Ivan Kramer, posestnik v Trbovljah, oče našega g. dr. Kramerja. Umrl dne 13. aprila 1921 v Trbovljah. 20.) Leopold Petovar, Ivanjovski. 21. Evgen pl. Terbuhovič sodnik v p., umrl v Ljubljani. Pokojnik je vedno rad podpiral našo družbo. 22.) Ga. Amalija Žerjav, sodnikova vdova, umrla v Ljubljani. Bila je mati našega poslanca in bivšega marljivega odbornika dr. Gregorja Žerjave. 23.) Dr. Alojzij Franko, odvetnik v Gorici, umrl v Ljubljani dne 30. aprila 1921. Bil je marljiv odbornik naše družbe. 24.) Ivan Končan, gostilničar in posestnik v Rožni dolini pri Ljubljani. 25.) Dr. Jakob Rajh, odvetnik v Slovenjem gradu, umrl v Ljubljani dne 11. maja 1921. 26.) Fran Maizelj, posestnik v Belli cerkvi na Dolenjskem. 27.) Valentin Mrak, gostilničar in posestnik v Ljubljani. 28. Gdč. Štefanija Sbrizaj, umrla v nežni starosti v Ljubljani. Uradništvo strojne oddelka južno železnice je darovalo ob priliki njegove smrti za 5 kamnov 1000 K. 29.) Emil Vodeb, urednik »Slov. Naro-

da«, umrl v Ljubljani dne 27. junija 1921. Bil je tih, blag mož ter velik prijatelj naše družbe. Živo se je zanimal za njo ter spisal mnogo člankov, malih in velikih, za našo družbo. Blag mu spomin. 30. Čuček Rajko, prof. v poklju, umrl 6. avgusta 1921 v Mariboru, je družbi volil 500 K.

Nato je v imenu kraljevske vlade pokrajinski namestnik g. Ivan Hribar sporočil skupščinarjem pozdrave ter naglašal pomen današnje skupščine, ki se vrši v oni dvorani, kjer so naši sovražniki kovali načrte proti obstoju našega ljudstva. Skupščinarjem ni treba več pošiljati neiskrenih pozdravov tujemu vladarju, ker imamo sedaj domačo narodno dinastijo. Gospod namestnik je v svojem lepem govoru naglašal, da je delovanje Ciril-Metodove družbe visoka pesem na požrtvovalnost slovenskega ženstva. Naše žensko je razumelo svojo vzvišeno nalogo: reševati nežno mladino pred potujčenjem. Zelo je treba, da se hvaležno spominjamo blagoslovljenega delovanja slovenskega narodnega ženstva. Imamo Jugoslavijo, toda ne še popolno! Zato mora Ciril-Metodova družba vršiti svojo nalogo še naprej. Vlada bo družbi vedno naklonjena pri izvrševanju njenih nalog za razvoj našega šolstva. (Viharno ploskanje.)

Navzoči podpredsednik 9. polka v Negotinu g. Edo Dolak je izročil skupščini iskrene pozdrave slovenskih fantov pri polku ter izjavil, da vlada med našimi fanti in srbskim prebivalstvom lepo bratsko razmerje in da so vse govorice o kakih sporih popolnoma neresnične. Naši fantje v Negotinu so zelo zavedni in prispevajo po svojih močeh za narodno stvar.

V imenu Jugoslovenske Matice je pozdravil zborovalce njen predsednik dr. Vladimir Ravnihar, ki je izjavil, da obe družbi lahko delata paralelno v dosegu naših naravnih ciljev. Jugoslovenska Matica je univerzalno kulturno-gospodarsko društvo. Ciril-Metodova družba pa skrbi edino za naše šolstvo. Jugoslovenska Matica bo tudi naprej vedno podpirala Ciril-Metodovo družbo. Obenem je izročil skupščinarjem tudi pozdrave Jugoslovenskega Sokolskega Saveza, ki bo tudi v bodoče šel na roko naši potrebni šolski družbi.

Nato je podal g. inž. Janko Maček vosek nastopno tajniško poročilo:

Slavna skupščina!

Ko smo pred letom razpravljali na zadnji skupščini o potrebah naše Družbe, smo se vsi razšli s prepričanjem, da naše delo še ni dovršeno, da nam ravno sedanja doba nalaga še v veliko večji meri dolžnosti, ki se jim ne smemo odtegovati. Naš optimizem izza časa mainiške deklaracije se je moral umakniti realnosti, in če se je v tisti dobi izrekla misel, da Družba kmalu ne bo več potrebna, ker bomo sami odločili v svoji državi o svojem šolstvu, se je pač ta naš ideal sijejno uresničil, ali ne za vse naše ozemlje.

Za časa lanske skupščine smo živeli v upu in strahu glede velikoga dela naših mej. Točno so nam bile znane naše meje le v Prekmurju in na Štajerskem, vedeli smo, da je na Korškem pripadla že vsa Ziljska dolina Nemški Avstriji. Že to nam je prineslo obilo izgub. V naše Prekmurje nismo dobili naših slovenskih vasi ob Rabi in Monoštra, v zadnjem trenutku smo izgubili Radgono s svojimi petimi slovenskimi vasi. Dédonci, Zenkovi, Slov. Gorci, Žetinci in Potrno; tam kjer se državna meja približa najbolj Mariboru, smo morali pustiti na oni strani naše ljudi v Gradišču in Boču; na Korškem pa je odpadla vsa naša Ziljska dolina od zavedne Brnce do Smohorja in vsa Kanalska dolina z Višarji in najzapadnejšim slovenskim krajem Lipalja vasjo.

Ze te naše izgube so nam nalagale nujno dolžnost, da z našim obrambnim in prosvetnim delom ne prenehamo.

Od takrat pa smo doživeli dva črna datuma, ki sta pravzaprav v kavalni zvezi med seboj. Doživeli smo 10. oktober in 12. november, korški plebiscit in Rapallo. Brez prvega ne bi bilo drugega, Ti je danes umreti, če se ozreš iz Ljubljane na sever in zapad in si do-

misliš, da vihra na Karavankah avstrijska, na Triglavu pa italijanska zastava.

Še tedne po plebiscitu so v nekdanji naši coni naši ljudje jokali, otroci pa vzklikali živela Jugoslavija. Neverjetno, koliko je dosegla naša šola v kratkem času naše okupacije. Otroci, ki so obiskali svoj čas Ljubljano in videli ta lep sprejem, ne bodo tako kmalu pozabili na svoje vzklike. Tu smo šele videli, kaj zamore narodna šolska vzgoja in smo se prepričali, kako vse drug rezultat bi lahko dosegli na Korškem, da nas ni nekdanja avstrijska uprava zastrupila z utrakvizmom in nemškimi šolami na Korškem. To pa nam kaže tudi pot, katero moramo hoditi, da si ohranimo naše ljudstvo.

Bolj kot vse razprave nam ravno korški plebiscit dokazuje, kako potrebna je narodna šola, obenem pa tudi, kako potrebna je naša šolska družba sv. Cirila in Metoda.

Z veseljem lahko konstatujemo, da se je v preteklem letu zanimanje za našo družbo oživelo, ali treba je tudi reči, da ne še v oni meri, kot zahtevajo razmere.

Dobilo se še ljudje, ki mislijo, da je Družba svojo nalogo že dovršila. Ali ni v neodrešeni domovini več kot polovica otroških vrtec, ali ni ostalo tam kaj pet šestin vseh njenih šol po stanju iz leta 1914!

Še veliko huje je razmerje, če vpoštevamo število otrok v teh zavodih. Vzemimo za podlago frekvenco leta 1914. Od otrok, ki so obiskovali Družbine vrte, jih odpade le 1/4 na svobodno domovino, od ljudskošolskih otrok pa celo le ena šestina. Družbino delovno polje se ni torej zmanjšalo in vrhu tega se moramo še vprašati, ali zadostuje v sedanjih razmerah to, kar ni zadostovalo pred leti.

Od nekdanjega otroškega pasu, kjer je Družba svoje delo vršila, je v glavnem rešena samo štajerska narodna meja. To je samo 1/4 omejenega pasu, ali še tukaj mora Družba svoje delo zastaviti. Tri četrtine omejenega pasu pa je odločil pod tujevo roko, ki je brezobzirnejša kot je bila nekdanj.

Da je Družba zmogla svoje obveznosti, je bila primorana pričeti prodajati svoja posestva. Kaj bo potem, ko boče tudi ta zadnja rezerva porabljena, si ne smemo zakrivati. Mesto da bi podprli naše rojake z novimi zavodi, bo nastopil čas, ko bo še ono v največjih težavah, kar obstoja.

Naše obrambno delo je danes razporejeno po mnogih organizacijah. Nekateri imajo namen podpirati le točno označena ozemlja kot n. pr. Gosposveti Zvon; Jugoslovenska Matica posveča svoje delo splošnim gospodarsko-kulturnim vprašanjem, s šolstvom se pa ne bori nobena od naših obrambnih organizacij in vse delo odnede v tem oziru le na našo šolsko Družbo. Priporočiti je pa še izrecno treba, da ravno šolsko vprašanje naglebije sega na dno blaginje in da so izdatki Družbe, če hoče svoje delo res vršiti, kot treba, največji. Tega bi se morali Družbini prijatelji, podporniki in podružnice zavedati.

Leta 1920, je za Družbo sodelovalo 94 podružnic, kar je že lep uspeh, pa vendar še dosti manjši kot v Družbini jubilejnem letu 1910, ko je delovalo 197 podružnic. V letu 1920, je bila najmarljivejša podružnica v Borovnici, druga je bila šentpeterska ženska v Ljubljani, 3. pa ženska v Ptui; kakor letos kaže, bo po višini prispevkov na prvem mestu šentpeterska ženska v Ljubljani. Pa še obilo drugih podružnic je, ki so se zelo izkazale in katerim gre vsa čast. Te naj bi bile vzor onim, ki še niso oživle. Kot smo želi že na tolikih skupščinah, tako se je treba le-tos zopet s hvaležnostjo spominjati dela našega narodnega ženstva za Družbo. S svojo agilitnostjo in požrtvovalnostjo je ravno naše narodno žensko pripomoglo povsod k našim napredkom. Brez nje bi Družba komaj živelila. Zahvaljujemo se vsem podružnim odborom, ki so se zavedali Družbine važnosti in pozabili ne smemo našega časopisa, ki je brezplačno priloženo družbine oglašne in pozive ter zbiral doneske za Družbo. Posebna zahvala še »Slov. Narod«, ki je priobčeval blaginjske izvečke.

Pred letom še nismo vedeli, kje bo tekla naša državna meja. Danes to znamo in občutimo. Vemo pa tudi, kje mora svojčas teči in da se nam naše upanje ni naše stremiljenje uresničilo, moramo to našo mejo utrditi. Zato na delo sa našo Družbo!

K besedi se je oglasil okr. sodnik g. Baidok, ki je v živahnih besedah zahteval razjasnitev razmerja med Jugoslovensko Matico in Ciril-Metodovo družbo, da se razčisti pojmi med ljudstvom in da se odvrne nevarnost nezdrave konkurence. Predlagal je najstopi predsedstvo Ciril-Metodove družbe v stik s predsedstvom Jugoslovenske Matice v svrhu natančnega začrtanja delokroga ene in druge organizacije. Predsednik Jug. Matice dr. Ravnihar se je pridružil predlogu, ki je bil enoglasno sprejet.

V imenu srednješolskega dijaštva je pozdravil skupščinarje dijak Ivan Mrak, nakar je podal notar g. Aleksander Hudovernik nastopno blaginjsko poročilo:

Častita glavna skupščina!

Družbina finance so se v zadnjem letu nekoliko zboljšale, če tudi še vedno niso ugodne. Če pregledate bilanco Družbe sv. Cirila in Metoda za leto 1920, boste prišli do zaključka, da je Družba sv. Cirila in Metoda v tem letu za ljudske šole in otroške vrte izdala velikansko svojo 793.690 K in tedaj za 298.073 K več nego leta 1919. Izdatki za šolske namene so se podvojili, in če bi številka kaže, da se je Družba zavedala v polni meri svoje dolžnosti. Družbina čista imovina se je pomnožila za 178.557 K; vidimo tedaj nekak napredek v Družbinem denarnem poslovanju. Podružnice so prispevale 186.936 K proti 128.789 K iz leta 1919, tedaj za 48.157 K več nego leta 1919. Vidi se iz denarnega zaključka, da ni pravega zanimanja za računsko listko ki bi morali Družbi veliko več donesati nego 1235 K na leto. Uresnile so pa željbo vse Družbene rezerve, katere je imela Družba pripravljene za razširjanje svojega delokroga. Mobilni kapital, katerega je imela Družba na razpolago za posebne izdatke, je povsem pošel. Treba bo tedaj povsem poskrbeti, da si Družba prikrbi za svoje delovanje nov mobilni denar in za to mora skrbeti slovensko občinstvo. Izdatki za šole rastejo pri sedanjih draginskih razmerah od dne do dne in bodo še rastle, niso pa v nobenem pravem razmerju z Družbinimi dohodki.

Prva in edina naša skrb pa je in mora biti, da ohranimo svoje sedanje šolske postojanke na istem višku, kakor so sedaj, če jih že ne moremo postaviti še na boljše stališče.

Če tudi ne morem tajiti, da se je v zadnjem času in to od lanske skupščine sem začelo občinstvo nekaj bolj zanimati za Družbino delovanje, moram pa vendar trdit, da pričakujem v bodoče še intenzivnejšo podporo. Le tedaj, če bodo slovenski narod umeval družbeno delovanje, bodo mogla družba, ki je vzgojila v letu let novo zavodno slovensko generacijo, nadaljevati svoje delovanje.

Kam stremi družba, kam mora postaviti vse svoje moči, to vemo mi vsi.

Dolžnost me veže, da se tu še posebno in z največjo hvaležnostjo spominjam našega velikega dobrotnika dr. Josipa Georga, odvetnika v Šmarju, kateri nam je lanske leto v svoji oporoki naklonil veliko imovino. Dotična zapuščinska zadeva še ni zaključena, gotovo pa je že danes, da si bo s to dedino družba znatno opomogla. Pomenljivo je, da danes zborujemo prvi v tistih prostorih, v katerih so se rodili najhujši in najhujšiji naklepi zoper obstanek našega naroda. Ti naklepi so stili in nimamo pričakovati nobenega nasilja od teh naših sovragov zoper naš narod. Zavedamo se pa, da pogrešamo v našem kraljestvu še najboljše naše brate in sestre, ki žive pod tujim jarmom in katerim preti narodni pogin. Ti naši bratja in sestre, katere spremlja po vseh njih potih naša globoka domorodna ljubezen, so naša nepretrgana skrb in želost.

Zato si danes v teh prostorih, v katerih ima prvo slovensko obrambno društvo svojo glavno skupščino, obljubimo, da bodo ostali ti naši bratje in

sestre še nadalje naše skrbi in ljubezni dolžni. — Ta skrb pa družbi sv. Cirila in Metoda in vsem, ki so se oklenili, nalaga dolžnost, da jih moralno in gnotno podpiramo. Cim krepkejša bo naša podpora, tem bolj bomo pospešili oni dan, ko bomo mogli radostno vzklikniti: »Slovenija, ne boje se, rešena je, junaško namene dosegla je vse!«

In šele tedaj, ko bomo združeni vsi Slovenci pod eno streho, v mogočni državi Srbov, Hrvatov in Slovencev, bo mogla družba sv. Cirila in Metoda zaključiti svoje dolgoletno in uspešno delovanje. Zato podpirajmo družbo našo z vsemi močmi, da bomo čimprej doživeli oni veliki dan, katerega ne strpno pričakujemo.

Po končanem poročilu je v imenu nadzorništvaja izjavil dr. Vlad. Ravnihar, da je naša revizijska knjiga in blagajno v najlepšem redu in predlagal absolutorij s posebno zahvalo glavnemu odboru in blaginjniku. Soglasno sprejeto.

Nato so se vršile pa acclamationom volitve v družbino vodstvo. Za dobo treh let so izvoljeni: Andrej Senekovič, Franja dr. Tavčarjeva, Ana Podkrajškova in g. Šega, za dve leti pa postajenačelnik g. Ludvig. V nadzorništvu so bili izvoljeni: dr. Janko Kersnik, Mato Kante, Karl Mahkota, dr. Ravnihar in Matija Rode. V razsodišču: Matija Marinčič, dr. Fran Rosina, Fran Pahernik, dr. Tekavčič in dr. Trilker.

Končno je predlagal g. Hudovernik častno članstvo za dr. Ivana Tavčarja v priznanje njegovih velikih zaslug za narod in družbo, katere odbornik je bil 10 let in po smrti g. Svetca tudi njen podpredsednik. Skupščina je sprejela z viharim odobravanjem in ploskanjem predlog g. Hudovernika. Na predlog gospe Ane Podkrajškove pa je bila imenovana za častno članico gdč. Helena Ravdek, neutrudilna delavka za Ciril-Metodovo družbo.

Nato je prvomestnik g. Senekovič prebral darila podružnic ob priliki glavne skupščine in izrazil svoje prepričanje, da bo Ciril-Metodova družba v bodočnosti še lepše uspevala nego dosedaj.

Ing. J. Sbrizaj:

K organizaciji drž. uprave v oblasti.

Gospod dr. H. Steska je priobčil v Vašem cenjenem listu svoje misli, kako naj bi se v državi oblasti uredile, da bodo mogle tem uspešneje delovati; ker je gospod doktor prvovrsten upravni uradnik, so njegove misli gotovo vsega vpoštevavanja vredne. Zelo simpatična je njegova objava II., ker se je skušal tu oddvojiti od bivšega avstrijskega sistema, sicer ne povsem izproste volje, temveč bolj radi razvoja, katerega še vidimo danes v državni upravi. Strokovni uradi stopajo namreč na dan in sicer ne le kot nake vrste izvrševalni poslov svoje stroke, temveč kot oblasti. V bivši Avstriji se tega ni poznalo strokovni oddelki in organi so bili le pomočniki raznih upravnih uradov, oddajali so svoja mnenja, na katere se je dotična oblast ozirala ali pa tudi ne, kakor se je paš dotičnemu upravnemu šefu zdelo.

To je dalo že v Avstriji povod za tiho, toda zelo ljute boje, — v mislih imam le nas tehnične — katerih posledica je bila še neki pričetek reorganizacije tehniških oddelkov s tem, da so je dala tem oddelkom v večjih kronovinah neka samostojnost, tako da je prišel tudi inženjer od neke samolastne udeležitve. Razvoj v tej smeri bi šel gotovo in hitreje dalje, vojna ga je zaustavila, a propadom Avstrije se kaže v naši, od vseh narodov čutečih tako željno pričakovani jugoslovanski državi tudi v organizaciji oblasti nov, čil duh; oblasti, katerih konture se že danes vidijo, bodo, če se organizacija konsekvntno izvede, res času primerne urejene v korist države in prebivalstva.

Mnenja sem, da ni nič prefraganega, če se stremi po tem, kar je naravno in

strašno zakriči in začuti, kako se vrv najprej silno stese in zaplete, potem pa napeto nagtegne. Hoče se upreti, zasidrati se, da bi obdržal tovariša nad prepadom. Toda vrv je morala biti že stara, zakaj pod prevelikim naporom se naenkrat utrga.

— Oj! —

Oršol!

Ta dva grozopolna krika se križata, pretrgata za hip molk in samoto... Potem spet ta strašna, ta smrtna tišina, ki je nič več ne moti sredi teh prečistih snežnih dalj...

Pod noč je prispel človek, ki je bil od daleč podoban Bompardu, strah s štrlečimi lasmi, blaten in moker do kože na Grands-Muletskih. Dolgo so ga drgnili in greti ter ga spravili celo v posteljo, še preden je mogel ihteč in pesti proti nebu dvigajoč, spraviti iz sebe te edine besede: »Tartarin, ponesrečil... Raztrgala vrv!« Šele po dolgem času so mogli razumeti veliko nesrečo, ki se je dogodila...

Z vrvmi, lestvami in vso rešilno pripravo so se takoj odpravili, da poiščejo nesrečnega Tartarina. Žalibog zaman! Ker je bil Bompard, kakor da se mu je popolnoma zmešalo ni bilo mogoče spraviti iz njega nobene jasne izjave, kako in kje se je izvršila tragedija. Samo na Dômu du Goutier se je našel konec vrvi čez leden greben. Toda čudna reč — ta vrv je bila na obeh koncih odrezana kakor z ostrim nožem ali drugačnim rezilom. Listi v Chambéryju so prinesli celo njeno sliko...

Po osmih dneh napornega in vestnega iskanja, ko naposed ni bilo več dvoma, da je nesrečni Tartarin izgubljen, za večno izgubljen, so se obupani odposlanci odneljali v Taraskon, a vzeli so tudi Bomparda s seboj.

Brez dvoma — Mont-Blanc je štel eno žrtev več. In kakšno žrtev!

XIV.

Epilog.

Ni ga pod solncem kraja, kjer bi že vsaka malenkost ljudi tako razburila, kakor v Taraskonu. Včasih ob nedeljah, ko je vse mesto zunaj, ko ropotajo bobni in tamburini, ko korzo, iskreč se od zelenih in rdečih kikel ter arleških trakov, mrgoli in hrumi, ko pestri plakati naznanjajo borbe in dirke s kamarčekimi bikli, je treba samo, da šaljivce zakriči: »Pozor! Stekel pes!« ali »Vol je ušel!« in že vse teče, se suva in se trese, se vrata vsem ključavnicami zapirajo, pokajo zaklonnice, kakor da je potegnil vihar, in ves Taraskon je prazen, tih, brez ene mačke, brez enega glasu.

Tak je bil Taraskon danes, dasi ni bilo ne nedelja ne praznik. Vse trgovine zaprte vse hiše mrtve, trgi in tržiči, kakor da se večji radi te tišine in zapuščenosti. Pravkar se vrši maša zadušnica za Tartarinom v stolnici, kjer vse ljudstvo objokuje smrt svojega junaka, svojega velikega moža z dvojnimi

mišicami, ki leži pokopan v večnem ledu Mont-Blanca.

Dogodilo se je pa, da je tedaj, ko so peli mrtvaški zvonovi svojo žalostno, težko possem čez zapuščenost strehe, gospodična Tournatoirjeva, zdravnikova sestra, ki je morala radi svoje bolehnosti čepeti vedno doma, sedela vsa pogreznjena v svoj naslonjač pri oknu, gledala ven in poslušala te turobne glasove.

Tournatoirjeva hiša leži ob poti v Avignon, skoraj uprav nasproti Tartarinovi, in pogled na to slavno bivališče, ki se mu njegov gospodar ne vrne nikdar več, na ta za vedno zaprta vrata na vrt, na klopice pred temi vrati, kjer čakajo mali Savojarci, da s pride kdo osnažiti čevlje — vse to je stiskalo ubogo srce, ki je že čez trideset let skrivaj hrepenelo po taraskonskem junaku.

O, skrivnosti, ki jih krije starega dekleta srce! Največja njena radost je bila, če ga je videla, kako je ob določenem času prihajal mimo njenega okna, in se vprašala: »Kam gre?« Toda zdaj ga ne bo videla nikoli več in še te tolažbe ji Bog ni dopustil, da bi šla z vsemi drugimi mestnimi damami molit za njegovo dušo!

Naenkrat je njeno dolgo glavo — in sicer glavo konja belca — zalila rahla rdečica, njene ugasle, rožnate obrobne oči so se znatno razširile, dočim je njena suhotna ro-

ka z nabrekli žilami napravila velik križ predse...

On — on!... On stopa tam ob zidu na nasprotni strani ceste!... Najprej se ji zdi, da se ji je pred očmi tako napravilo... Ampak ne — res je on, Tartarin sam, pravi resnični Tartarin! Samo bolj blede je, bolj klavern, skoraj razčapan... In opotekajoč se ob zidu kakor kak berač ali tat...

Toda če hočemo pojasniti, kako da se je junak ta hip prikradel v Taraskon, se moramo vrniti na Mont-Blanc, na Dome du Gouter, in sicer v trenutku, ko sta bila prijatelja vsak na svoji strani tiste ostrine, in je začutili Bompard, da se je vrv, ki ju veže, naenkrat napela in da mora tovariš zdrčati v globino.

V resnici se je bila vrv zagostila v dolbino med dvema ledenima grebenčkoma. In čim je začutil Tartarin isti stresljaj, je mislil tudi on, da tovariš drči navzdol in vleče še njega za seboj. Tedaj, v tem najgroznejšem trenutku — — — moj Bog, kako bi človek to povedal?... v ti grozi in najsikrajnejši stiski sta oba hkratu pozabila slovensko prisego v hotelu Baltet in z isto kretinjo, iz istega nerazumlivega nagona sta prerezala vrv — Bompard z nožem, Tartarin z udarcem svojega cepina. Takoj nato pa sta, skoraj blazna zbog tolikega zločina ter eden kakor drug prepričana, da sta pravkar podlo žrtvovala prijatelja, zbežala vsak v nasprotno smer...

samoobsebi umevno, da imajo strokovnjaki v svoji stroki ne le neko posebnost, temveč odločujočo besedo in sicer ne samo v strogo strokovnem smislu, temveč tudi tedaj, če gre za upravna vprašanja te stroke, z drugimi besedami, da se torej pretvorijo strokovni uradi v oblasti.

Nedavno in nenaravno bi bilo, če bi se uporabljal inženjer s svojim obsežnim strokovnim znanjem še vedno kot pomočnik, torej kot neki nižji mehanizem v koleseju državne uprave, da temelji ves napredek na tem svetu na tehniki.

Gotovo ne bo nikdo oporekal misli, da je potrebno dobro pravno osobe tudi v inženjerskih uradih, toda to osebo bo moglo pod vodstvom strokovnega šefa svoja uradna opravila veliko enostavnije in hitreje ter v pretežni večini slučajev tudi stvarno boljše vršiti, kar pride le splošnosti v korist.

Eno misel, g. dr. Steška, pa moram v interesu stvari zavrniti, to je namreč splošne gradbenih direktij in generalnih inspekcij voda v eno samo telo. Tu bi prišli zopet na stari, zanikani avstrijski sistem, katerega so druge moderne države in še celo Ogrska že zavržle, ker so pravčasno uvideli, da je hidrotehniška bodisi kot stroka, bodisi kot upravni predmet tako obsežna grana državne uprave, da je nemogoče obvladati jo v zadostni in potrebni meri, če naj ostane združena z ostalimi tehničnimi predmeti.

Uspomeni Ivana Oražna.

(Povodom zdravniškega kongresa.) Kad smo pre godinu dana u Zagrebu jednoglasno doneli odluku, da se idući skup Jugoslovenskog Lekarskog Društva održa u Ljubljani mi iz drugih krajeva velike nam Otadžbine zaradovali smo se od srca, da ćemo ove godine posetiti belu Ljubljanu i provesti nekoliko dana u divnoj Sloveniji.

Nu naša radost nije bila samo radoznalost za nove naše krajeve koliko je bilo radosti što ćemo vi deti i posetiti naše poznanike i prijatelje. Lepota jednog mesta oduševljenje za njim i pohvala njegova često puta zavisi od ljudi, na koje nadamo u tome mestu, na njihovu predusretljivost i gostoljublje. Mi, Beogradjani, dobro znamo, da naš Beograd, osim bogom danih lepota, nema još onih privlačnosti, kojima se svako veliko mesto odlikuje, ali je neosporno, da Beograd ima i srce i dušu, da svakog prijatelja iskreno i svesrdno primi. Otuda je Beograd i pored svih svojih nedostataka vedno privlačno mesto za prijatelje našeg naroda. I tako naša radost za Ljubljanu bila je većim delom radost ponovnog viđenja i susreta sa našim starim poznanicima i prijateljima.

Ali na žalost, ona radost koju smo osećali sa drugarskog rastanka prošle godine u Zagrebu da ćemo je dočekati u Ljubljani, pomućena je. Nisu više na broju svi naši stari znanci iz Ljubljane. Nećemo videti sve naše najmilije drugove. Neumitna smrt ugrabila nam je jednog od najboljih drugova naših, jednog od najvećih ljudi bratske nam Slovenije. Nećemo u Ljubljani više zateći uvek čilog i krepkog, uvek nasmejanog i dobro raspoloženog velikog sina Slovenije, najvećeg pobornika Sokolstva i vodju im pod strekača svega napretka njegove

Gospod dr. Steška je imel gotovo pred očmi, ko je ono zapisal, le pravno stran tega vprašanja, kar je naravno, ker stroko kot take in še manj nje obsega ne pozna, mislim pa, da se bo dal pripraviti o svojem napravnem nazoru, če omenim, da so časi že precej dolgo minili, ko je bil inženjer v eni osebi vse, on dan dober graditelj poelopi, drugi dan železničar, tretji regulator voda, potem graditelj obsežnih vodovodov, dalje cest in mostov i. t. d. i. t. d.

Bivša Avstrija se res še ni povsem ločila od tega nepravilnega pojmovanja obsežne tehnične službe, posledice teh napravnih nazorov uživamo sedaj mi in sicer v podobi povsem zgrešenih regulacij nekaterih naših važnih voda, kakor Mur, Savine, Save in ljubljanski okolici itd. Mesto Celje je valed svojednevnega modernega umevanja uprave po velikih vodah Savine skrajno ogroženo, Ljubljana pa stoji pred dejstvom, da odpove nekoga dne vodovod, ker se je Sava vsled napačne regulacije poglabila že čez štiri metre in še vedno ni doseženo ravnotežje v strugi, slične zglede imamo tudi drugod po deželah bivše Avstrije. Kaka nepregledna škoda in nevarnost za splošnost lahko iz slabo organizirane državne uprave nastane kažejo ti slučajji, zato priporočam previdnost pri izražanju tozadevnih misli, ki lahko privedejo velik korak nazaj mesto naprej.

domovina, primernog lekara i odličnog radnika na podizanje zdravlja u nrodu, nećemo više naći velikoga dobrotvora celokupne djačke omladine, nećemo se više videti sa našim starim, iskrenim i dobrim drugom i prijateljem.

Današnja Srbija ne može nikad da mu zaboravi ona bratska osećanja i oduševljenje, koje je pokazao prema srpskim ranjenicima 1912—1913 godine u Beogradu i Nišu. To je bio samo mali odsek njegovog visokog shvatanja narodnog jedinstva, o kojima smo skupa sanjali još kao studenti na velikim školama to je bio početak ostvarenja njegovih misli i idejela, koji su se onako krepko i snažno pokazali godine 1918, pa i dalje za sve vreme njegova kratka života u zajedničkoj nam Otadžbini.

Njemu ne može više Srbija, da se oduži, njemu ne mogu više drugovi njegovi iz Srbije da stisnu ruku nauku mu i sokolsko ruku prijateljski i bratski jer njega više nema među živima.

11 marta ove godine ugasio se plemeniti život velikoga čoveka druga i prijatelja. Toga je dana posle kratkog bolovanja za navesklo plo svoje pametne oči veliki doktor Ivan Oražen, vodja celokupnog jugoslovenskog Sokolstva i šef zdravstvenog odelaka za Sloveniju i Istru u Ljubljani.

Dragi kolege, u našem radu i službi narodu imajmo uvek pred očima svetao primer Ivana Oražna. Danas kad se ovde stičemo sa svije strane naše Otadžbine, poklonimo se grobu Ivana Oražna. Neka nam njegov grob sada i na dalje bude spona između nas i Ljubljane.

Slava imenu doktora Ivana Oražna! Slava!

Dr. V. Kujundžić

Zdravniki in narodno edinstvo.

Sila važna za napredek jugoslovenske medicinske vede je III. kongres jugoslovenskih zdravnikov v Ljubljani. Nas pa je s prav posebnim zadovoljstvom napolnil narodno politični moment, ki je prodiral malone iz vseh govorov ter je dal temu kongresu značaj silajne manifestacije za narodno edinstvo Jugoslovanov. Govoril je cvet naše inteligence, cvet naših znanstvenikov, govorili so odlični zastopniki naših vseučilišč, prvi naši zdravniški učenci in moške, ki so znani in priznani naši kulturni delavci, med njimi pesniki in pisatelji. In naglašali so vsi isto vero, da plemenske razlike ne priznavajo, da med seboj ne poznajo ne Srbov, ne Hrvatov, ne Slovencev, nego da so in hočejo biti Jugoslovenci.

Preddsednik skupščine, prof. dr. Mil. Jovanović Batut je poudarjal edinstvenost mišljenja vseh društvenih članov in je pokrajinski namestnik Iv. Hribar naglašal, da se v društvu z enotno znanstveno voljo družijo etnopolitična volja, ki ji je cilj nedeljivost države in edinstvo jugoslovenskega naroda. Tajnik dr. Svet. Stefanović pa je v svojem sijajnem poročilu s prav izrazitim zadovoljstvom in ponosom naglašal, da so med vsemi stanovji jugoslovenskih zdravnikov prvi, ki so si pred tremi leti ustanovili skupno, edinstveno organizacijo, ki oklepa člane od najvišjega severa do skrajnega juga, od vzhoda do zahoda Jugoslavije. Česar se doslej ni posrečilo ustitviti niti čitilstvu, niti profesorjem, niti književnikom, niti jav. nameščencem in vseučiliški omladini, to so ustvarili jugoslovenski zdravniki: združuje jih najtrdnjejša falansa visoka zavest čitilstva, ki ga ne moti nikakršno politično strankarstvo, ter imajo edinstveno društvo za vso državo.

Pri točki o volitvi predsednik je izjavil doslojshi predsednik prof. dr. Mil. Jovanović - Batut (Beograd), da radi starosti in drugih poslov ne more sprejeti več eventualne izvolitve in je prosil navzoče zdravnike, da predlagajo na vsak način kako drugo osebo.

Dr. Genčić (Beograd) je poudarjal, da se javlja narodno edinstvo v tem, da so vsi činitelji enakopravni in enakoveljavni, da se je po tem principu smatralo za potrebno, naj bi se vsako leto izbral za predsednika zastopnik drugega plemena. Prvo leto je bil predsednik Srb dr. Batut; v drugem letu bi bil moral biti izvoljen Hrvat, a Hrvatje so zahtevali, da bodi predsednik zopet Srb dr. Batut, zdaj naj Slovenci določijo svojega kandidata. Misli, da naj se za leto izvoli Slovenec, nestor jugoslovenskih kirurgov, dr. E. Šlajmer.

Primarij dr. V. Gregorič kot predsednik društva slovenskih zdravnikov je odgovoril, da govori gotovo v imenu vseh svojih slovenskih tovarišev, ako predlaga preizkušene, spretnega in splošno priljubljenega prof. dr. Batuta znova za predsednika. Zaradi zveze preteklosti s sedanjostjo je treba, da vzdržujemo kontinuiteto: predsednik naj svetuje in vodi, mladi naj delajo! Slovenci bomo volili našega Batuta!

Zdrav. svetnik dr. E. Šlajmer je takisto naglašal, da je povsem predgovornikova mišljenja in prosil, naj se izvoli znova tovariš dr. Batut! (Odobravanje.)

Hrvatski delegat dr. Lochert je v kratkih besedah naglašal, da v lekarskem društvu ne pozna Hrvatov, Srbov in Slovencev, nego le Jugoslovence, da hrvatski zdravniki niso in ne bodo gojili nikdar ničesar, kar bi bilo kolik-

kaj podobno separatizmu in da se zato veselo, da stoji slovenski kolegi na istem stališču absolutne edinstvi!

Primarij dr. Ivan Jenko je pri-trajeval vsem predgovornikom, naglašujoč popolno složenost članov v narodnih načelih edinstva in najvrstnejše sklopnosti ter je stavil lekarski organizaciji za vzgled organizacijo Sokolstva.

Primarij dr. Fr. Goesti pa je predlagal, naj se izraza edinstvo jugoslovenskih zdravnikov tudi v skupnem medicinskem listu. Bolje je, da imamo jugoslovenski zdravniški eno samo dobro glasilo, nego več lističev.

Univ. prof. dr. Šerko pa je odgovoril: Nočem iz kake osebnosti prot dr. Šlajmerju ugovarjati, ampak samo iz principa narodnega edinstva, ki plemensko razlike sploh ne priznava, ne Srba, ne Hrvata, ne Slovence, po tem edinstvenem principu proglašam, da je Srb dr. Jovanović - Batut Slovenec in ga predlagam kot našega kandidata ter ga v imenu Slovencev prosim, da na vsak način sprejme izvolitev.

Pri slučajnosti se je oglasil primarij dr. Fr. Derganc, da poda referat o skupni jugoslovenski medicinski terminologiji. Z ozirom na dejstvo, da se je predpoldan vseučil. prof. dr. Šerko, tako navdušeno in brez pridržka izjavil za narodno edinstvo, za enotno Jugoslavijo, je smatral primarij dr. Derganc za potrebno, da s hvaležnim in iskrenim čuvstvom zadoščeno pozdravi nove pristaše Jugoslovenstva, rekoč:

Gospodje! Dovolite, da izrazim najprej veliko veselje vseh iskrenih Jugoslovanov nad — si licet parva componere magnis — takorekoč historičnim dejstvom, da so naši slovenski separatisti spoznali svojo zmoto in brez pridržka podali izjavo o svojem odkritelem narodnem edinstvu, enotni Jugoslaviji.

Konkretno se je ta velevažna metamorfoza izvršila s tem, da je prodrl argument narodnega edinstva tako čuvstveno, da je preglasil logična izvajanja dr. Genčića, naglašajočega, da se javlja narodno edinstvo osobito v tem, da se vsi narodni činitelji enakomerno uveljavljajo, da se nikoli ne forsira enostranost, ki vedno obuja sum separatizma. Vsi vemo, da odločujeta v človeški duši dve sili: čustvo in logika, a mi se klanjamo tudi čustvenosti, ako je iskrena. Zato pozdravljamo našega starega in slavnega dr. Jovanovića Batuta kot simbol narodnega edinstva, prihajajočega iz dna srca, a ne izpod krinke.

Nadaljuje srbohrvatski:

Gospodje! Iskreni i radostni osecaj bratstva napuniše naša srca sada, kada se posle dugovečnog i nasilnog rastanka kao rođjena braća opet sastasmo i ujedinstmo pod istim krovom i oko istog stola.

Posle duge separacije sedimo opet zajedno i razgovaramo se u starim bratskim narečjima, pričamo si gorka izkustva robovanja i borbe.

Samo nešto nam je na smetnju. U doba separatnog života posle su putem napredka i nauka i ostala kultura te tako obogatila leksikalnu riznicu novim terminima. Samo izrazi moderne tehnike i nauke nas smetaju, da bismo mogli voditi razgovor gladko i srdačno.

Ipak dobra sudbina nakloni nam sreću u nesreći, što moderna kultura vsled bezprekidne borbe za obstanak nije mogla kod nijednog našeg plemena postići savršen oblik, nego da je ostala v embrionalnom stadijumu, ostala in statu nascendi.

Gospodo, draga braćo! Što bi moglo biti više prirodno i logično, nego da ovi status nascendi izkoristimo rečima: Pošto kod nijednog našeg plemena nema još fiksiranih i opšte priznatih termina, neka izvoli svaki od nas predložiti svoj provizorni i slučajni material, da u bratskom sporazumu proglasimo za zajedničke one termine, koji se poslužuju majoritet našeg celokupnog naroda, u nuždi pak one izraze, koji pravilnošću oblika, pristupnošću narodnog duha ili blagovučnošću najtačnije izražavaju pojam predmeta.

Gospodo, draga braćo! To je logična, objektivna istina, protiv koje nema debate, nema argumenata. Ovoj neospornoj istini pridružuje se kategorički imperativ nužde, jer bez nje ne možemo raditi niti međusobno opšiti gladko i srdačno.

Očividno stoji pred nama nužda zajedničke terminologije i ovo uverenje treba držati bez kritike i debate. No javlja se pitanje: 1. jeli trenutno raspoloženje ugodno, da se odmah pristupi ostvarenju ove potrebe? 2. kako bi se mogao ovaj problem izvesti na najpraktičniji i najkraći način?

Pošto pak je takova terminologija zadatak stručnog i naučnog rada, i jer nije moguću stvoriti ju preko noći jednim dekretom ili ju pozvati u život jednim zaključkom jednog ali drugog društva, zato mi Jugoslovenci nećemo, da popustimo sudbini zajedničke terminologije kakovom slučajnom odboru ili anketi, već molimo, da Jugoslovensko Lekarsko Društvo našu potrebu i zahtev zajedničke terminologije bez ikakve debate uzme do saznanja i da nas podupre u svakom pogledu.

Sam rad pak će da izvrše stručne Komisije za medicinsku terminologiju. Ove će komisije biti sastavljene na isti način kot Srba, Hrvata i Slovenaca i će izvršiti svoj rad sporazumno po istom načrtu u dvema fazama: 1. u prvoj fazi sabraće svaka komisija terminološki material svog vlastitog plemena;

2. na osnovi sabranog materiala biće sporazumno postavljeni zajednički termini.

Gospodo, draga braćo! Mi smo došli od ovih rezultata na osnovi praktičnog rada i izkustva života te se molim, da svaki od nas u svom delokrugu poradi za skorajše ostvarenje ove preke potrebe! (Vilarno ploskanje in odobravanje.)

Ideja narodnega edinstva in odklanjanje vsakršne separatistične težnje sta torej na večerajšnjem zdravniškem kongresu našla krasnega in jasnega izraza. Zdravniki so poleg učiteljev lahko najbolj vneti in sposobni sejalci vere v narodno enotnost: njihove stik z narodom jim daje priliko, da svoja načela razširjajo z največjim uspehom. Zato se veselimo enunciaciji, ki smo jih slišali na tem lepem kongresu ter je zdravnikom zanje zagotovljeno vseobse pritrjevanje in priznanje. Tako gremo naprej mi strelci jugoslovenske edinstvene vere in ljubezni.

Politične vesti.

Preureditev radikalne stranke. Kakor poročajo beogradske listi, je izdal min. predsednik Pašić kot predsednik glavnega odbora radikalne stranke proglas vsem okrožnim odborom, v katerem pravi, da je treba začeti preureditev radikalne stranke, katero je treba na vsem teritoriju naše kraljevine reorganizirati. V tem proglasu se govori tudi o odnosih radikalne stranke napram drugim strankam. Proglas zastopa mnenje, da mora stranka začeti z zakonodajnim delom.

Obtožnica proti atentatorjem na ministra Draškovića. Državno pravdnstvo v Zagrebu je izdalo obtožnico proti Rodoljubu Celakoviću, Dimitriju Lepantiću, Aliji Aliagiću, Nikoli Petroviću, Stovi Ivanoviću in N. Marinkoviću, ker so v zvezi z atentatom katerega žrtve je bil pokojni notranji minister Milorad Drašković. Za Petrovića, Ivanovića in Marinkovića zahteva državno pravdnstvo kazni težke ječe od 15 do 20 let, za ostale obtožence pa smrt na vešalih. Glavna obranjava se bo vršila v Zagrebu.

Klerikalci in ustava. »Demokratija« piše proti klerikalcem, ki zahtevajo revizijo ustave pod pretezo, da sedanja ustava protežira šoviniste srbskega plemena. List pravi, da ravno sedanja ustava izključuje vsako plemensko hegemonijo. Sicer pa je laž, da obstojijo taka stremiljenja v narodu, ki zavrača vse šovinistične tendence. — Volitve v komunističnih občinah. Ministrstvo za zunanje posle je izdalo naredbo političnim oblastim vse države, naj izvrše vse priprave radi ponovnih volitev v vseh občinah, kjer je bila suspendirana komunistična uprava.

Nova poljska poslaništva. Iz Varšave poročajo, da je ministrski svet sprejel predlog zunanjega ministra, da se na Dunaju, v Budimpešti in Sofiji ustanovijo poslaništva. — Madžarski protiškoslovaški časopisju. Madžarski trgovski minister je odtegnil poštni debut listoma »Vidensky Dennik« in »Prager Presse«.

Ustavljene komunistični list v Pragi. Češkoslovaška komunistična stranka je izdajala v ruskem jeziku list »Pravda«, ki je te dni moral prenehati izhajati. Ad veliki selem.

Verski separatistični pokret v Albaniji. »Petit Parisien« poroča iz Korice, da je verski separatistični pokret pod vodstvom predsednika albanske delegacije pri Zvezi narodov dosegel znatne uspehe. Albanska cerkev se je odcepila od grške, kar je vzelo albansko ljudstvo z velikim navdušenjem na znanje. Na ta način je postala tudi albanska narodna cerkev.

Skensana atentatorja. Iz Pariza poročajo, da je grški poročnik Vereno, ki je svojedčasno izvršil atentat na Venizelosa, poslal Venizelosu pismo, v katerem ga prosi, naj mu odpusti, kakor tudi tovarišu Kirjakiju, ker sta bila oba zapeljana k atentatu. Venizelos je nato prosil francosko vlado, naj se imenovanimi grškima oficirjema odpusti kazni.

Pogajanja med angleško vlado in sinfainovci. Kakor javlja »Manchester Guardian« iz dobro informiranih virov, bo najbrže prišlo do konference med angleško vlado in sinfainovci, kakor je to predlagala Irska. V drugih posameznostih si vse vesti nasprotujejo. »Star« poroča, da se bodo pogajanja gotovo razbila ob zadržanju ekstremistične stranke na Irskem. »New York Herald« pravi, da so sinfainovci pripravljeni sprejeti več glavnih zahtev Lloyd Georgea.

»Neue Zürcher Zeitung« ni prepovedana. Naše poslaništvo v Bernu poroča, da »Neue Zürcher Zeitung« ni prepovedana v Jugoslaviji, pač pa je prepovedana katoliški konservativni list »Neue Zürcher Nachrichten«, ki sistematično piše proti naši državi. Ta katoliški list je pisal v baraniskem vprašanju na način kakor da bi bil Horthijev organ. »Neue Zürcher Nachrichten« so tudi v zvezi z okolico bivšega cesarja Karla.

Španska protiofenziva. Švicaški listi objavljajo izjavo španskega ministrskega predsednika Maure, po kateri se je pričela španska protiofenziva pri Melili že 5. septembra.

Resen položaj v Indiji. »Times« poročajo iz Kalkute, da je položaj v Indiji jako resen. Vstaja ni več lokalna. Londonska vlada se posvečuje z indijsko vlado o obširnih ukrepih v svrhu, da se zadušijo revolucija. Revolucionarno gibanje se je razširilo tudi na Indiji sosednje države. Afganistanska vlada je sklenila s perzijsko pogodbo, ki je v protislovju z angleškimi zahtevami. Angleška vlada je radi tega napravila korake pri afganistanski vladi. Iz Teherana poročajo, da je perzijska vlada razveljavila pogodbo z angleško finančno komisijo, s čimer je anulirala tudi pogodbo med Anglijo in Perzijo. Iz štirih provinc na Filipinskih javljajo o velikih nemirih. Svečeniki pozivljejo ljudstvo k vstaji.

Boljševiki zaprli hčer grofa Tolstega. »Vossische Zeitung« poroča: Boljševiki so zaprli hčer grofa Leona Tolstega grofica Aleksandra Tolstoj, ki je bila članica vsruskega komiteja za pomoč izstradanemu prebivalstvu.

Službeni jezik na Odanskim železnicah. — Iz Varšave poročajo: Odanski višji komisar Haking je določil, da bo službeni jezik na železnicah nemški. Nemški bodo tudi vsi napisi. Samo svarila in higijsni predpisi se smejo nabit v drugem jeziku.

ZAKONODAJNI ODBOR. AORARNA REFORMA. — USTANOVITEV POŠTNE HRANILNICE.

— d Beograd, 8. sept. Peta sekcija zakonodajnega odbora je skupno z eksperti ministrstva za prosveto, promet, javne zgradbe, šume in rude, agrarne reforme, poljedelstvo in pošte predložila predložene uredbe. Danes dopoldne je peta sekcija nadaljevala svoje delo. Govorili so posebno o agrarnih vprašanjih in razpravljali tudi o tem, ali je sekcija pristojna, da se bavi z vprašanjem odvisnih kmetov, oziroma o novi ureditvi. Minister za agrarno reformo je zakonodajnemu odboru predložil vse svoje uredbe, ki so bile o tem predmetu sploh oddane. Po členu 130 ustave, drugi odstavek, se vsi začasni zakoni in uredbe, ki se tičejo agrarnih odnosov, morejo izpremeniti samo zakonodajnim putem. Zato je prevladalo mišljenje, da za te zakone ne velja prvi stavek člena 130, po katerem se ima zakonodajni odbor izjaviti, katere uredbe ostanejo v veljavi in katere ne, temveč se morajo izpremembe v agrarnih uredbah rešiti z rednim zakonom, t. j. potem narodne skupščine. Končno se je sklenilo, da bo sekcija o tem vprašanju vprašala zakonodajni odbor za mnenje.

Druga važna točka, o kateri so razpravljali na današnji seji pete sekcije, je bila uredba o ustanovitvi poštne hranilnice za vso državo. To vprašanje so pretresali večeraj, pa v raznih točkah ni prišlo do sporazuma. Sporazum se je dosegel danes, ker je finančni minister pristal na nekatere izpremembe. S tem bi bilo za enkrat delo te sekcije končano. Nekatere uredbe so se odložile, da se bolje prouče, nekatere pa radi tega, ker je odsek doznal, da namerava vlada predložiti v kratkem obširen zakon, po katerem bi določile uredbe postale brezpredmetne. Pričakuje se, da bo plenum zakonodajnega odbora sklican okoli 20. t. m. Po plenumu bo sekcija nadaljevala svoje delo po diskreditivah, ki jih bo dal zakonodajni odbor.

DRŽAVNI ODBOR.

— d Beograd, 8. septembra. V parlamentarnih krogih se govori, da se bo v kratkem sestavil državni odbor, v katerem bodo zastopani parlamentarci in zastopniki ministrstev. Ta novi odbor bo imel dolžnost, da bo vršil priprave za vse državne in javne manifestacije in da bo vodil propagando v državi in v inozemstvu.

STAMBOLSKI NA POTI SKOZI BEOGRAD.

— Beograd, 9. septembra. (Izv.) Danes je v Beograd prisel bolgarski ministrski predsednik Stamboliski, ki je na potu v Švico. Njegovo potovanje ima namen, doseči za Bolgarijo nekatere olajšave mirovne pogodbe, posebno glede razpusta stalne vojske in drugih sporov darskih obveznosti.

GRADNJA JADRANSKE ŽELEZNICE.

— Beograd, 9. septembra. (Izv.) Ministrstvo saobraćaja je prejelo tri ponudbe za gradnjo jadranske železnice. Konzorcij ruskih bankirjev, dalje neki ameriški in nek angleški konzorcij se potegujejo za to podjetje. Ker Rusi zahtevajo, da jim vlada da najprej koncesijo potem da šlo oni preskrbe primeren kapital, ne pride najbrže ta ponudba resno v poštev.

Spominjajte se Družbe sv. Cirila in Metoda.

ers in M. Geršak i Čet. po 60 K. R.
 čedkovšček, Ernestina Windischler, V.
 orrija Drufovka, M. Šusteršič po
 Minka Lavrenčič, Izolka Lis
 ninka Govekar, Antonija Milav
 arla Poženel, Marija Zupanc, O
 regorič, Ana Gerber, Ivanus i U
 urent, A. Zibert, Ganglova, Čem
 r, Zemljan, Steška, Munda, dr. Ber
 eta Beržek, Mencinger, M. Rog

Goričan, K. Pečenko, J. Urbano po 40 kron. Marica Bartol 30 K. — Marica Veršec Cenka Jerle, Ema Toman, Jojip Čad, Marija Tekavčič, Ant. Bajec, Toni Jager-Cerne, Alfonz Breznik, Marija Milčinski, Ana Arko, dr. Erhan, Božek, Kunth, prof. dr. Zorec, dr. Zbanič, Neimenovana po 20 K. Repše-Jeršek, Adela Košir, Ivana Pichler, Potočnik, Vatrovec & Svetina, Simčič, Schott, Mohorič, Meden po 10 K. Wider 15 K, Antonija Tavčar 5, Furlanova 4 K.

— Ali se bodo vršile nadomestne obč. volitve v Ljubljani? Po poročilih iz Beograda se na dan 20. t. m. razpisane nadomestne občinske volitve za razveljavljene komunistične mandate v Ljubljani najbrže ne bodo vršile. V koliko je ta vest resnična, ne moremo kontrolirati. Ako pa je istinita, povemo docela odkrito, da nam tako brezglavo postopanje državne uprave ni simpatično. Čemu so se sploh razpisale volitve, ako si ministrstvo še ni bilo na jasnem, da-li so take nadomestne volitve po zakonu dopustne ali ne. Ali mislijo naše oblasti, da koristijo svojem ugledu in ugledu vlade, ako danes izdajajo brez predkara naredbe, ki jih potem jutri prekličejo? S takim postopanjem se samo uničuje avtoriteta oblasti in se jemlje zaupanje občinstva v vladne ukrene.

— Napačna informacija. Neki ljubljanski dnevnik je te dni prebil vest, da je urednik Ljubljanskega dopisnega urada g. Tone Zobeč zaročen. Vest ne odgovarja istini, kakor nam sporoča.

— Finančna delžna blagajna v Ljubljani na Kerkovem trgu št. 1 bo dne 13. 14. in 15. septembra 1921 radi glavnega snajanja uradnih prostorov strankam zaprta.

— Razpisane tobačne trafike. Do dne 27. septembra so razpisane tobačne trafike v tehle krajih: v Gaberju pri Celju št. 3; v Gorenji Sušici št. 36; v brežiškem davčnem okraju; v mariborskem davčnem okraju; v Zitečih vasi št. 65; v Smolniku št. 22, in pri Sv. Martinu št. 12; v Legnu št. 42 v slovenjegraškem davčnem okraju; v Obrežu št. 41 v ormoškem davčnem okraju; v davčnem okraju Murska Sobota; v Marjanah št. 13 in 62; v Večeslavcih št. 115 in 108; v Krogu št. 84 in 102 ter v Moravcih št. 90 in 142 (v zadnjem imenovanjih štirih krajih se združita po dve trafiki v eno samo novo trafiko). V uradnem listu št. 108 so razpisane tobačne trafike v naslednjih krajih: v davčnem okraju Ljubljana okolica; v Dragomeru št. 1, v Vranjih goricah št. 8, v Šmarju št. 20 in v Razdrtem št. 8 (obe trafiki se združita v eno samo novo trafiko); v davčnem okraju Kočevje; v Kočevju št. 147 in 248 (obe trafiki se združita v eno samo novo trafiko); v Kočevju št. 93, v Koprivniku št. 15 in 40 (obe trafiki se združita v eno samo novo trafiko); na Ivanjem selu št. 3 v davčnem okraju Cerkljica; v Viseku št. 89 v davčnem okraju Lož; v Starem Dvoru št. 8 in v Jagnici št. 10 v davčnem okraju Krško-Radeče (obe trafiki se združita v eno samo novo trafiko).

— Zborovanje hišnih posestnikov. Zbor delegatov pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani ima svojo sejo v nedeljo, dne 11. t. m. ob pol 11. uri dopoldne v društveni pisarni, Selenburgova ulica št. 5/I. Med obširnimi dnevnimi redom obravnavalo se bo o vloženem protestu proti novi stanovanjski naredbi in nje pravilniku; posebno o postopanju stanovanjskih uradov napram hišnim posestnikom. Sklepalo se bo nadalje o izpolnitvi naše organizacije, kongresu hišnih posestnikov v Beogradu; o odpravi stanovanjske naredbe ter o protestu proti odpravi plačilnih nalogov za direktne davke. Vsako društvo oziroma mesto naj pošlje na zborovanje vsaj enega zastopnika. Udeleženci si pri tej priliki lahko ogledajo ljubljanski velesejem.

— Važna opozoritev zaradi deljevanja stanovanj. V zmislu veljavnih uredb in predpisov dodeljuje v Ljubljani stanovanja v sedaj stanovanjskega sodstva edino le stanovanjsko oblastvo I. stopnje

to je državni stanovanjski urad, ki je nameščen na vogalu Dunajske ceste in ceste na Južni kolodvor. Zato naj se stranke glede stanovanj nikar ne obračajo na oddelek za socialno skrbstvo pri Pokrajinski upravi, ker nima ta oddelek na deljevanje stanovanj prav nobene ingerence. Pismene pritožbe zoper odloke stanovanjskega urada je vlagati na stanovanjsko oblastvo II. stopnje, ki jo pri oddelku za socialno skrbstvo predstavlja poseben senat s sodnikom na čelu. Člani tega senata sploh ne sprejemajo strank ter imajo soditi na podlagi zaslišanja in razprave pri I. instanci. Stranke naj v lastnem interesu in zato, da ne motijo uradnega poslovanja, zaradi stanovanj nikar ne hodijo na oddelek za socialno skrbstvo pri Pokrajinski upravi, ker je tukaj njihova osebna intervencija brezuspešna in utegne reševanju njihove stanovanjske zadeve le škodovati.

— Polževa hitrost pošta. Znano je, da potrebuje pismo iz bližnjih krajev na deželi po več dni in misli bi si, v Ljubljani je boljše, pa temu ni tako. Preje pride pismo v Pariz, kakor se dostavi stranki v Ljubljani. V soboto, 3. septembra ob 8. dopoldne na glavni pošti oddano pismo je bilo izročeno stranki na Mestnem trgu v torek, 6. septembra dopoldne, torej je hodilo 4 dni in to v času, ko je veliki semenj v Ljubljani in bi pošta morala točno in brezhibno funkcionirati.

— Pogreb vlakovodja Kumpa. Vlakovodja Kumpa, rojen Dolenec (Toplice), je bil izmed naših juž. železničarjev ob naših progah najbolj znana in priljubljena oseba. Mariborčani kar niso mogli verjeti, da je ta orjak v najlepših letih tako nepričakovano podlegel bolezni. Njegov pogreb v ponedeljek popoldne iz javne bolnice na pokopališče Pobrežje, je kazal na splošno priljubljenost. Spremlj ga je mariborski Sokol. Zveza jugoslov. železničarjev, pevsko društvo »Drava«, železniška godba, lovsko društvo, deputacija železničarjev, častno število osebnih prijateljev in znancev. Po cerkvenem obredu mu je »Drava« zapela nagrobnico, godba zasvirla zadnje slovo, revident Škerjanec pa se je v ganljivem nagovoru v imenu vseh tovarišev in prijateljev poslovil od pokojnika. Ob krsti je bilo položenih 12 vencev. Bodi mu zemlja lahka!

— Obrtno razstavo v Mariboru so včeraj ob navzočnosti ministra dr. Kukovca slovesno otvorili. Daljše poročilo priobčimo jutri.

— Anarhija v stanovanjskem uradu v Mariboru. Stanovanjski urad v Mariboru je kljub raznim vestem o imenovanju novega predsednika še zdaj brez pravega šefa. Stranke čakajo že mesece na rešitev vloženih prošelj za nakazilo stanovanj. V zadnjem času prihajajo na ta urad številne pritožbe proti podraženi stanovanj. Vsi ti nujni slučajji se gromadijo nerešeni. Vest o imenovanju bivšega vladnega komisarja dr. Poljanca kot novega predsednika, oficijelno še ni potrjena. Govori se tudi o imenovanju na to mesto bivšega sod. svetnika dr. Kraševca, ki je že nekaj časa dodeljen pri tem uradu. Skrajni čas je, da vlada napravi konec tej anarhiji.

— Redek slučaj. V Zgornji Šiški je porodila ga. Godec dne 6. t. m. dvojčka-sinčka, težka vsak po 3 kg. Novorojenčka sta popolnoma zdrava in čila.

— Rodbini Zdravje je umrl šletni sinček Joško. Pogreb se bo vršil jutri v soboto ob 4. pop. iz mrtvašnice Sv. Krištofa k Sv. Krizu. Družini iskreno sožalje!

— Položnice smo danes priložili vsem onim naročnikom, katerim je potekla naročnina in prosimo pravočasne vposlatve.

— Koncert. Za časa velesejma v kavarni in restavraciji hotela »Belle-vue« vsak dan koncert salonske kapele. Začetek ob 18. do pol 24. ure. Vstop prost.

Najnovejša poročila.

Italijani razširili narodni v Rojano.

— Trst, 8. septembra. Italijanski banditi, ki se imenujejo fašiste, nadaljujejo svoje uničevalno delo. Danes ponoči ob 1. uri je pridrla pred »Narodni dom« v Rojano, ki je last Konsumnega društva in v katerem ima svojo telovadnico Sokol, gruča fašistov in vrgla v poslopje žažgalno bombo, ki je eksplodirala s strahovito detonacijo. Poslopje je bilo mahoma uničeno. Nastali so oblaki dima, iz hiše pa švigali ogenj. Kar ni razdejala bomba, je uničil ogenj. Dasi so bili pozvani na lice mesta ogjgasci, vendar niso mogli ničesar rešiti. Dva hidranta sta neprestano brižgala vodo v gore, če razvaline, šele po dvehurnem trudu se je posrečilo požar omejiti tako, da je bila izključena vsaka nevarnost za sosednje hiše. Ob 3. zjutraj se je zrušila streha ter padla s velikanskim truščem v goreče razvaline. Na lice mesta je došla četa karabinerjev in vojaška patrulja, ki je, kakor pišejo italijanski listi, uvedla takoj preiskavo ter aretirala (?) okrog 20 oseb, ki so na sumu, da so udeleženi pri zločinu. Škoda znaša okrog pol milijona jugoslovenskih kron.

Doslej so uničili Slovincem tri trdnjave narodne misli, preostaja torej Slovincem še edini Narodni dom v Bar-kovljah, ki pa prav gotovo tudi pride na vrsto. Našega prebivalstva se lotova obup, ker jo uvidelo, da zanj ne velja jo več zakoni in da je proti fašistovskemu nasilstvu in banditstvu brez vsake zaščite. Ta obup je še tem večji, ker pušča naša vlada jugoslovenski življenj na tržaških tleh brez vsake zaščite in opore. Naši ljudje pričakujejo da bo jugoslovenska vlada vsaj zdaj storila svojo dolžnost ter končno vendarle napravila pri italijanski vladi korake, da se prepreči nadaljna fašistovska divjanja. Ako se to ne zgodi bodo tržaški Slovenci prisiljeni zapustiti svoja ognjišča in se izseliti. V tem peklju, ki ga imajo sedaj, jim ni več mogoče živeti!

VELIKO NAŠE POSOJILU V AMERIKI.

— d Beograd, 8. septembra. Včeraj dopoldne je posetil ministrskega predsednika Pašiča ameriški milijarder g. Fillon, ki je ostal dalje časa v kabinetu ministrskega predsednika. Misli se, da se je govorilo o velikem našem posojilu v Ameriki.

PRIPRAVE ZA SLOVESNI SPREJEM SLOVENSKIH KMETOV V SRBIJI.

— Beograd, 9. septembra. (Izvirno) Centralni odbor zemljoradničkih zadrug v Beogradu je po vsej Srbiji, posebno po važnejših krajih organiziral posebne odbore za čim slovesnejši sprejem slovenskih samostojnih kmetov.

IZ DRŽAVNE SLUŽBE IZPUŠČENI UČITELJI.

— Beograd, 9. sept. (Izvir.) Ministrstvo prosvete je izdalo naredbo, glasom katere bodo iz državne službe odpuščeni vsi oni učitelji, ki se niso hoteli priučiti državnega jezika.

FAKULTATIVNO CARINJENJE

— d Beograd, 8. septembra. Včeraj je glavna direkcija carine izdala naredbo za fakultativno carinjenje, to je da se v bodoče carinjenje ne bo izročalo samo posamnim spediterjem, temveč da bodo tudi trdke mogle zahtevati od carinaric, da bodo tudi same uradno po svoji dolžnosti ocenjevale blago.

MADŽARSKA POZIVLJA BIVŠE OFICIRJE IZ BARANJE.

— Beograd, 9. septembra. (Izvir.) Madžarska vlada je pozvala vse nekdanje oficirje bivše avstroogradske armade, ki so doma v Baranji in drugih od Madžarov sedaj zaselenih krajev, v Budimpešto, jih je tam takoj oborožila ter poslala v Zapadno Ogrsko k četam grofa Oztenburga. Na meji so naše oblasti prijele dva madžarska oficirja Pichlerja in Eggerja, ki sta derzer tirala iz te madžarske vojske.

KONFLIKT ZARADI ZAPADNE OGORSKE.

— d Dunaj, 8. septembra. Dunajski kor. urad javlja: Po dosli poročilih so danes premočne tolpe, ki so imele s seboj tudi kavalirijo napadle orožniško postajo v Agendorf (Agfalva). Orožniki so se morali umakniti proti Mattersdorfu.

— d Budimpešta, 8. septembra. »A Nap« objavlja proklamacijo prebivalstva Zapadne Ogorske na vse narode sveta, v kateri zahteva naj plebiscit odloči o njihovi priпадnosti. Pripravljeni so braniti svojo zemljo proti Avstriji.

— d Budimpešta, 8. septembra. Ententna demarša ne more biti zadnja beseda v vprašanju Zapadne Ogorske, akoravno se ena izmed velikih sil (Italija) drži neprijateljsko proti nam. Ni treba, da obupamo, zanašamo se na zgodovinsko ljubezen Francozov za svobodo in na neizpremenljivi pravni čut Angležev.

— d Budimpešta, 8. septembra. »Magyar Hirlap« veli, da ima madžarska vlada v vprašanju Zapadne Ogorske za seboj podporo vsega javnega mnjenja. Listi protestirajo proti demarši zapadnih velesil, češ da odredbe o Zapadni Ogrski kršijo nacionalno eksistenco Madžarske.

POLITIČNI POLOŽAJ V NEMČIJI.

— d Berlin, 8. septembra. Ministrski predsednik se je izjavil o političnem položaju: Prihodnji teden bo največje važnosti za nemško bodočnost. Nadeja se, da se bo v tem velikem momentu našel velik duh v nemškem narodu. Na monarhistično ureditev se v Nemčiji v doglednem času niti ne more misliti. 80 odstotkov nemškega prebivalstva, posebno delavski narod, ne želi nikakih izprememb. Čas za višje sloje nikakor še ni prišel. Njihovo monarhistično stremiljenje se bo razvilo v neslogi zaradi posamnih pretendantov. Padanje vrednosti marke je vzrok nove draginje, vsled česar se polajvala stavke. V Berlinu se posebno boje prometne stavke. Pristojbine na železnica se bodo zvišale za 30 odstotkov, dastavno so se že mesca junija povišale za 50 odstotkov.

Ljubljanska poročila.

Uboj v Lescah pri »Katrineku«.

Dne 3. julija ponoči se je izvršil v Lescah pri Radovljici na Gorenjskem dogodek, ki kaže, da je med našimi fanti še vedno veliko podlivjanosti in surovosti. Na sv. Petra dan se je spri France Kunčič, sin posestnika in soda-vičarja, z domačim fantom Florijanom Mulejem in njegovim bratrancom Meršolom. Mulej se je hotel na vsak način maščevati in je pridobil za napad tudi Meršola. Na nedeljo zvečer sta pripravila napad. Počakala sta Kunčiča v Katrinekovi gostilni, kamor je on redno zahajal. Pripravila sta si dva kola, ki sta ju izruvala iz plota ob cesti. Ko je Kunčič vstopil v gostilniško kuhinjo, je šel Mulej takoj v vežo, kjer ga je videl gostilničarjev sin, da je odprl nož in odprtega vtakel v žep. Kunčiča so svarili, da ima Mulej nož. Kunčiča sta v gostilni vzele v varstvo Pernuš in Valant, obtožena pa sta takoj začela napadati. Čez dobro uro se je zmuznil Kunčič iz sobe in pobegnil proti domu. Obtožena sta takoj planila za njim in napadeli ga je Meršol s kolom, Mulej pa s nožem. Zadal mu je tri globoke rane, osobito smrtna je bila rana na vratu, kjer je bila prerezana žila odvodnica, vsled česar je nastopila smrt. Kunčič se je privlekel do vrat Katrinekove gostilne, kjer je odgnala hči gostilničarke Hedvika Vrhunčeva zadnjega napadaleca, ki je že umirajočega hotel še prepešiti. Še enkrat je Kunčič vstal, zaklical: »Mir!« napravil tri korake, padel in izdihnil. — Obtoženi Mulej prizna, da je snil Kunčiča s nožem, vendar pa trdi, da ga je udaril Kunčič s steklenico po glavi in ga omočil tako, da ne ve več, kaj je delal. Meršol pa priznava, da je udaril Kunčiča s kolom, toda le da bi bratranec Muleja ubranil Kunčiča. — Senat je stavil porotnikom dve vprašanji in sicer za obtožena Muleja glede krivde uboja, za Meršola na vprašanje glede težke telesne poškodbe. — Zagovorništvu predlaga še dve dodatni vprašanji in sicer glede duševne zmadenosti pri Muleju, pri obeh glede silobrana. — Porotno sodišče je vsa od zagovorništvu stavljená dodatna vprašanja zavrnilo. — Porotniki so oboje vprašani v desetih glasovih potrdili. Obsojena sta bila: Florijan Mulej na eno in četr let, France Meršol pa na eno in pol leta težke ječe.

Kulturna.

— Jos. Kostanjevec: Krivec, roman, je pravkar izšel. Ima pisateljevo jamči, da je knjiga dobra in prinesemo o njej v kratkem daljšo oceno. Naroča se pri pisatelju v Mariboru. Ob železnici št. 6/II. ter »tane brošura izvod 10 D. trdo vezan 12.50 D. Priporočamo. Sedaj se dobiva tudi na ljubljanskem velesejmu, paviljon za papirno industrijo.

— Ljubljanski Zvon. Vsebná repertorijskega zvezka »Ljubljanskega Zvona«: Alojz Gradnik: V bolnišnici. — Gustav Strniša: V Bohinju. — Ivo Sorli: Zgodbe o nekaterih kršćanskih čednostih in nečednostih. — Dr. Ivan Prijatelj: Duševni profil naših preporoditeljev. — Mirko Pretnar: Ležev v travli. — Marija Kmetova: Ema. — C. Golar: Majda. — dr. Ivan Lah: Alois Jirasek. — Anton Vodnik: Bolnik. — A. P.: Lastavka. — Ivan Albrecht: V ceslci. — Li-tai-pe. — Mirko Pretnar: Pesem pri vinu. — J. K.: Literarna kritika. — C. Golar: Bela noč. — Alojz Gradnik: Brda. — Književna poročila. — Kronika. Nove knjige.

Društvene vesti.

— Pevec Ljublj. Zvona! Danes zvečer ob osmih vaja moškega zbora. — Kolo jugoslovenskih sester opozarja članice, ki nameravajo ustanoviti kako podružnico, da javijo to centrali v Ljubljani pravočasno pred ustanovitvijo.

Poizuedbe.

— Izgubljena listica na sejmu. V sredo, 7. t. m. se je izgubila slov. tehniku usnjena črna listica z važnimi dokumenti. Pošteni najditeži na vrne listico našemu upravitelju! Tehniku gre v prvi vrsti za dokumente.

— Izgubil se je črn pes-Brak z znamko Gramlja. Odda naj se proti dobri nagradi v uradniško menzo, Prešernova ulica 9.

— Zamenjan je bil v kavarni »Union« v četrtek zvečer črn skoraj nov površnik za starega z monogramom D. I. Dotičnik se prosi, da odda zamenjan površnik v pisarni Zitega zavoda, Krekov trg 10, kjer dobi svojega.

Glavni urednik:

Rasto Pustoslavšek.

Odgovorni urednik:

Ivan Podražaj.

Mebilirana soba

se išče za dve gospodini. Ponudbe na upravo Slov. Naroda. 6391

Kompanjon se išče

vsled povečanja dobro idečega podjetja z glavnico 150.000 do 200.000 K. Ponudbe pod »Dobro naložena glavnica« na oglasni zavod Ivo Sušnik, Maribor, Slovenska ulica 15. 6412

Osební auto

Seat (Torino) 26 HP, v najboljšem stanju, se ceno prodaja pri P. Škafar, Ljubljana, Rimska c. 11.

Ugodna kupna prilika!

Leno posestvo na deželi z okoli 60 orolov z-milje, od te je skoraj 20 orolov gozda in s primernim pravom za pašo se prodaja. Posestvo obsega dve posesti, lepo na novo zidano hišo, prav dobre hleve in gospodarska poslopja, ter se nahaja v Durnbachu, občina Mozeli. Vsa po-polja so kruta z opoko; gozd ni izsekán. Pojasnila daje lastnik Ivan Meierle v Durnbachu št. 9. ali Karel Kresse v Livoldu št. 4. 6428

Knjigovodja

išče popoldanskega dela od 3. ure nadalje. Naslov pri upravi Sl. Naroda. 6400

Vila na Glincah št. 1

ob Tržaški cesti enodružinska, z velikim vrtom, se prodaja. Več se izve istotam pri lastniku Tribuč. 6397

Sprejme se

dobro izurjena prodajalka in knjigovodkinja za krojaško nakupovalno društvo v Ljubljani. Nastop službe 15. sept. 1921. Ponudbe s pričevali in zahtevami na naslov Ivan Kersnič, načelnik krojaške zadruge, Realijska cesta 1, I. nadstropje desno. 6382

Tvornica šesira

Vilim Vanek, Zagreb, Gunduličeva 21. Preporuča za gospodu klobučare razne štimlje, vrpce kao i sav klobučarski pribor uz jeftinu cijenu gg. trgovci i modistiće dobivaju šesire na veliko vrlo jeftino uz dnevne cijene. Brza i solidna posluga. 5365

Spalna košara

za dojenja se kupi. Ponudbe pod »Spalna košara 6413« na upravitelstvo Slov. Naroda. 6413

Trgovski sotrudnik

mešane stroke, sedaj pri orožništvu, 26 let star, vešč slovenskega in nemškega jezika, išče službe s 1. dec. 1921. Gre tudi na Hrvatsko. Ponudbe pod »Trgovski sotrudnik 6428« na upravo Slov. Naroda. 6427

Tovarna kartonaže in papirne Industrije

J. Bonač sin
Ljubljana, Čopova cesta št. 6
ima razstavljene svoje izdelke na ljubljanskem velesejmu paviljon E/5. 6402

Termalna kopel

(Kreuzthermalbad) se prodaja za 6000 K. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6401

Tovorni avto

»Fiat« 38 PH, 1000 zabojev 560x400x400, 2500 zabojev 425x225x200, stavlinski les raznih vrst vsled preureditve zelo ugodno naprodaj. Naslov pri Aloma Company d. z o. z. Kongresni trg 3, oziroma »Ljubljanski veliki semenj« Paviljon E št. 2. 6406

Sprejme se

za takoj učenka za trgovino z galanterijo in manufakturami. Ponudbe pismeno na naslov: Janko Koschler, Kamnik. 6403

Ivan Grobelnik

Anica Grobelnik roj. Dolar

poročena 7. septembra 1921

Slovenjgradec

Mokronog.

Hiša na Glincah 37

ob Tržaški cesti, dvonadstropna, pripravna za vsako obrt, se prodaja. Več se izve pri lastniku Tribuč. 6396

Mecesonno pohištvo

za spalnico in jedilnico, popolnoma novo se prav ceno prodaja. Rimska cesta št. 16. — Prelesnik. 6409

Po smešno nizki ceni

je naprodaj: parni lokomobil 6 HP, prevoziljiv, pripraven za kmetijstvo, obrt, ali industrijo. Polnilna daja A Gastl v Stebnu, p. Mallesteg na Koroškem. 6393

Francé Rifelj

poštni računski uradnik

Mimi Rifelj roj. Dimic

poštna uradnica

poročena

Ljubljana, 8. septembra 1921.

Proda se

fotografski aparat 13—18. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6388

Ceno se prodaja

dobro ohranjeno motorno kolo s priklonim vozom znamke »Indian« Na slov pove uprava Slov. Naroda. 6403

Lepo meblirano sobo

s posebnim vvhodom, v sredini mesta, odstopim dotičnemu, ki mi preskrbi pristopni prostor za delavnico na kakem večjem dvorišču v mestu. Cenj ponudbe pod »Pripravno 6404« na upravo Slov. Naroda. 6404

Pavel Pintar

kr. carski revizor

Rezi Pintar roj. Urančič

učiteljica

poročena.

Jesenice

Boh. Bistrica

5. septembra 1921.

Popoldanskega dela

Išče perfektna stenografinja in strojepiska. Sprejme vsako pis. delo. Naslov pove uprava Sl. Naroda. 6398

Devetletna deklica

ki obiskuje drugi razred, se odda v oskrbo k dobrih ljudem. Bila bi mala opora gospodinj, ker je vajena vseh domačih del. Plača po dogovoru. Naslov pove uprava Sl. Naroda. 6395

Proda se

hiša v sredini mesta, pripravne kleti za trgovino, obenem takoj prosto stanovanje za kucha. Naslov pri upravi Sl. Naroda. 6394

Učenca

zdravega in močnega, s potrebno šolsko izobrazbo, kateri ima veselje do trgovine, takej sprejme pod ugodnimi pogoji trg. firma J. Kušlan, Kranj (Gorenjsko). 6396

Zahvala.

Za sočutja, ki so nam bila izražena ob izgubi naše nepozabne

Erne Eleršek

se presrečno zahvaljujemo. Iskrena zahvala vsem, ki so jo tolažili ob času njene bolezni, darovalcem vencev in šopkov ter vsem, ki so jo spremlili k zadnjemu počitku.

Ljubljana, 9. sept. 1921.

Žalnoči ostali.

Potrti neizmerne bolesti javljamo, da nas je za vedno zapustil naš iskrenoljubljeni, najmlajši sinko, dobri bratec

Joži Zdravje

Pogreb se vrši v soboto dne 10. t. m. ob 4. pop. iz mrtvašnice Sv. Krištofa k Sv. Križu.

Ljubljana, 9. sept. 1921.

Žalnoči ostali.

Strtega srca naznanjamo pretresujočo, žalostno vest, da je naš preljubljeni soprog, oče, tast, stari oče, stric itd., gospod

Ivan Kocjančič

okrajni tajnik

v torek, dne 6. septembra 1921 nenadoma preminul. Pogreb se je vršil včeraj, dne 8. septembra 1921. ob 16. uri iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

Bodi mu ohranjen blag spomin!

LJUBLJANA, 9. septembra 1921.

Žalnoči ostali.

Žimo za žimnice

vseh vrst, od preprostih do najfinejših izdeluje in ima vedno v zalogi

tvrdka

tovarna za žimo **Jos. Knific** tovarna za žimo
Stražišče pri Kranju (Slovenija).

Glavno zastopstvo avtomobilov**„FIAT“**

Wien — Turin sejemski prostor paviljon E 65.

O. Žužek, Ljubljana, Sodna ul. 11, telef. (interurb. 461)

Tudi več prvovrstnih rabljenih avtomobilov na prodaj.

Šolske knjige in potrebščine

priporoča

Narodna knjigarna

Prešernova ulica 7.

Sladna kava, testenine in marmelada**Paviljon „G“ št. 180**

D. d. Triglav v Smarod pri Kamniku.

Večja vodna moč na Gorenjskem

pred časom tam večja tovarna, katera je pa pozneje pogorela, je na prodaj

veled opuščene misli graditi novo tovarno. — Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 6405

Osebni auto Opel-Darracq

32 HP s šest sedežno karoserijo in pnevmatik v popolnoma dobrem stanju se veled solitve ceno prodaj.

Oražem & Cie.

Poljanska cesta 69.

6392

V. Marsano

„TIMEX“

Zagreb

Moderne tvorniške opreme, stroji in orodja. Glavni zastopnik d. d. G. ROTH WIEN III.

MOTORJI na bencin, bencol in plin. Kompletne naprave za sesalni plin.

Zaloga bencinskih motorjev, motorjev na sesalni plin in motornih krovnih žag.

Prodajna pisarna: Zagreb, Nikolićeva ul. 8. — Tel. 2-26.

Delavnica in skladišče: Zagreb, B-ulica 45. — Tel. 25-45.

Telegrami: MATIMEX Zagreb. 6149

Pri tej priliki

namenjamo si. občin. dva sva prevzela za celo Slovenijo prodajo obvezanih jeklenih koloturnih oboknic (roletne)

tov. Mirko Beniča iz Zagreba katere dobaviva po naročilu v 8 dneh ter se priporočava za nakup vse druge železnine, katero dajeja vsled preselitve po jako znižanih cenah.

ZALTA & ŽILIČ

trgovina z železnico v Ljubljani.

Tovarna**čevljev****Peter Kozina & Co.**

TRŽIČ (Slovenija).

Glavna pisarna in zaloga na debelo in drobno:

LJUBLJANA, Breg 20.

Izdeluje čevlje za gospode, dame, dečke, deklice in otroke iz lak-, boks-, ševro-usnja in drugega materijala.

Najmodernejšo obliko!

Najsolidnejši izdelki!

Posetite našo razstavo na velesemnju.

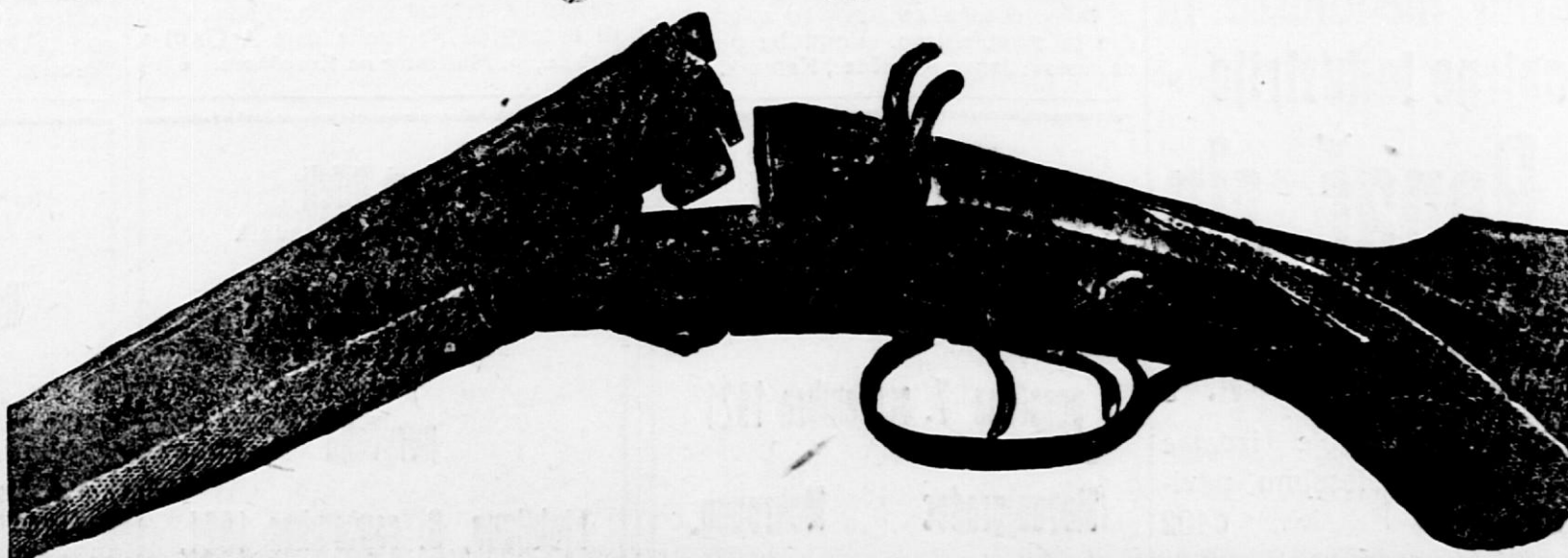
Puškarna v Kranju reg. zadr. z o. z.

Izdeluje vsakovrstno novo orožje.

Popravila se izvrše strokovnjaško.

Oddelček za prodajo razničje. revolverjev, pištol i. t. d.

Ceniki na zahtevo.

Anončni zavod
Drago Beseljak & dr.
Ljubljana, Sodna 5.

Ljubljanski veliki sejem

Anončni zavod
Drago Beseljak & dr.
Ljubljana, Sodna 5.

Lokal

se išče na prometnem prostoru v Ljubljani. Ponudba pod „T. H. 6383“ na upravo Sl. Naroda. 6383

Krojevalka

Išče službe izven Ljubljane. Ponudbe pod „Krojevalka 6399“ na upravo Sl. Naroda. 6399

Muholovke

za p. n. trgovce ima v zalogi Ljubljanska komercijalna družba, Ljubljana, Bleiweisova 18. 4009

Krtače

za obleko in likanje, ribarice brez in s koreninjo, zobne, mazalke, konjske, omela, motorji (špagi), čevljijsko prejo priporoča Osvald Dobeic, veletrgovina, Ljubljana, sv. Jakoba trg 9. 6077

Veletrgovina**GREGORC & VERLIČ LJUBLJANA**

priporoča špecijalizirano, kolonijalno blago in vsakovrstno iganje Konkurenčne cenel Točna postrežba! Brzjavil: GRELIČ. Telefon interurban št. 246.

Zahtevajte cenikel!

Zastopano na Ljubljani, velesojmu, paviljon H 272.

V Srbijo (Aleksandrinac)

se išče obitelji slovenske ali nemške narodnosti na večje posestvo za stalno prebivanje in službenja, katera odpotuje takoj z do- tično obitelji tja.

Vpraša se do nedelje: Hotel Union soba 68, od 12-2 ure pop. ali pri Anonč. zav. Drago Beseljak & drug, Sodna ul. 5. 6367

Najboljše in najcenejše pecl ter štedilnike izdeluje tvrdka**Anton Kovačič,**

Vič št. 14.

Ljubljana, Gosposvetska cesta 6.

R. Miklauc,

Ljubljana, Pred škofijo št. 3. — Lingarjeva ulica

priporoča

sukneno, manufakturno in pleteno blago. — Prodaja na debelo in na drobno. Ustanovljeno leta 1869.

Veletrgovina z vinom**PETER ŠTEPIC**

Ljubljana — Sp. Šiška.

Raznovrstna štajerska in dolenska vina.

OBLEKE

razno sukno, hlače, vose in podloge nabavite najceneje edino le pri

konfeksijski industriji FRANDE

Ljubljana, Hromska cesta 8. — Telefon št. 313. Vdoležene Ljubljanskega vseročnega velesojma. Paviljon E, oddelok šte. 52. 6067

INDUS d. d. prej CARL POLLAK

tovarno usnja in usnjatih izdelkov

Kranj Ljubljana Vrhniko
Centralna pisarna: Ljubljana, Sv. Petra cesta 93. Telefon 528.

I. Industrija usnja.

A. Vegetabilno (reslostrojeno usnje): 1. kravine ružave, črne in čigrin, ter za mehove in sruhe, 2. kosi, 3. teletine, 4. ovčine in kozne a) mazane, ružave in črne, b) barvane za mobilje in tapetiranje in konfekcijo, 5. Vosebrotos a) za izdelavo dokovalic, barvane ali naravne b) za izdelavo nogometnih žog, c) za izdelavo razne usnjate konfekcije, 6. Svinjine (specialiteta) a) za fino jahajno opremo, barvano ali naravno, b) za kovčke, c) za mobilje in galantarijsko konfekcijo (portemonnais, portefeilles in knjižnice), 7. Podplati. a) Trovlečni hrastostrejni podplati, b) Vose. 8. Groupeni za izdelavo transmisijskih jermenov, b) hrastostrejni. 9. Črom usnje. 1. Box-call črno in barvano, 2. Chevreux, 3. Chevrete, 4. Črom usnje za izdelavo nogometnih žog, 5. Črom usnje za izdelavo jermenov. C. Galus usnje za izdelovanje vezilnih in sivnih jermenov. D. Lak usnje. 1. Box call, 2. Chevreux.

II. Industrija usnjatih izdelkov.

A. Čevljijski izdelki: 1. Čevlji za strapac, 2. čevlji za rudnike, 3. čevlji za sport in nogomet, 4. čevlji po vojskem vzorcu, 5. sandale. B. Konfekcija transmisijskih gonilnih jermenov. 1. Specialni stroj, 2. hrastov stroj, 3. črni stroj, 4. jermenji za življenje in vezanje transmisijskih jermenov. C. Konfekcija za: dokolenice (gamše), nogometne žoge, torbice, portefeilles itd. iz vegetabilnega čroma in lak usnja, hrbtniki, sportni pasovi itd. tržna torbica.

Modistko sprejme
tako **Ivanka Stegnar** Ljubljana,
Rimska cesta 10. 6360

Svetli premog
prvovrsten, primeren za industrijo, do-
mačo in kovaško uporabo, dobavlja
na vagonih, mešani, kosovec, kocke
orehovec in zdrob, po nizki ceni.
Ponudbe pod „Svetli premog 6258 na
apr. lista.“

Tovarna stolov in lesnih izdelkov
Jos. Stadler
Ljubljana, Sedna ul. 11. Telefon (interurb.) 461.

Stoli in mize v porabi na velikem semnju samem ter različnih
pivovarniških in kavarniških paviljonih. Informacije pri **Žužek**,
sejemski prostor E 65. 6317

V. Marsano „**TIMEX**“ **ZAGREB**
Moderne tovarniške opreme, stroji in orodje. Generalni zastopnik
prvovrstnih tovarn,

stroji orodja za obdelavo kovin.
Zaloga vseh vrst strojev za obdelavo kovin in pločevine in orodja.
Prodajni biro: Zagreb, Nikolićeva ul. 8. — Telefon 2-26.
Delavnica in skladišče: Zagreb B-ulica 45. — Telefon 25-45.
Brzjavi: Matimex Zagreb.

Najstarejša sedlarska delavnica
Jos. Köhler,
sedlarstvo
LJUBLJANA, Dunajska cesta 19
priporoča izdelane konjske opreme ter vse sedlarske
potreščine. **CENE ZMERNE.**
BELO SOLIDNO.

Medić, Rakovc & Zankl
preje A. Zankl sinovi.
Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.
Centrala: Ljubljana. D. z. o. z. Skladišče: Novisad.
Brzjavi: Meraki, Ljubljana. Telefon: 64.

Emailni laki. Pravi firnež. Barva za pode.
Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke,
vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (Gips), mastenec (Feder-
weiss), strojno olje, karbolinje, steklarski in mizarski klej, ple-
skarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to
sroko spadajoči predmeti.
„MERAKL“. Lak za pode. „MERAKL“. linoleum lak za
pode. „MERAKL“. Emailni lak. „MERAKL“. Brunoline.
Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Potrebno in koristno je
da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki Vam prihaja iz Amerike
po našem posredovanju potom kr. poštno-čekovnega urada.
Pazite, da boste naznanili pošiljatelju **natadni znesek**, ki
ste ga sprejeli, in dan, ko Vam je bil izplačan.
Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v
stari domovini in vsled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po
poštah Vas to prosimo.
Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj
v vsakem slučaju kot neopravičene. Večkrat se dobe ljudje, ki posebno
sorodnikom radi prikrivajo sprejem poslanega denarja, češ, bo raje še
poslal, ker bo mislil, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo naspro-
tno. Ko se po oficijelni preiskavi pošiljatelj prepriča, da je bil denar
pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogokrat dolgo
tja, predno se odloči poslati zopet kakšni denar.
Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki vsled
malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mese-
cev na poslani denar, da priporočajo svojim sorodnikom v Ameriki
pošiljati denar potom naše banke.
Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.
FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Jugoslovanska banka d. d.
Dein. glavn. K 200,000.000 — Centrala v Oslijeku. Rezerve K 50,000.000
Menjalnica v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 26.
Kupuje in prodaja devize in valute najkulantnejše. Obrestuje vloge na hranilne knjižice in na tekoči
račun po najvišji obrestni meri.

Gospodična se sprejme
tudi z dežele za trgovino, ki se razume
nekoliko v šivanju. Hrana in stanovanje
v hiši. Naslov pove uprava SI Naroda.
6364

župni urad v Adlešičih pri Čr-
nomiji prodaja
klavir
tvrdke C. Slepiza, Wien, razglašen. Cena
po dogovoru. 6373

Mlad trgovski pomočnik
išče službe v trgovini z mešanim bla-
gom, najraje na deželi. Naslov pove
uprav. Slov. Naroda. 6353

Prvovrstna
lokomobila
skoraj nova ter mlajši stroj se cenijo
prodaja. O. Žužek, Ljubljana, Sedna ul.
11 (telefon interurb. 461.) 6316

Iščem viničarja
srednje starosti, oženjenega, z dobrimi
priporočili, za vinograd v Letovanju
kraj Siska. Radko Braker, trgovac,
Sisak, Hrvatska. 5852

Pohištvo
boljše vrste ter navadno iz trdega in
mekkega lesa, nudim po jako ugodnih
cenah. Ivan Andrić, Kolizej, Gospo-
svetska cesta, prtljice, vrsta 38. 6333

Kupi se
dvigalo za opeko (paternoster), nov ali
rabljen, žerjav (granik), stroj za mešanje
betona, kakor tudi drugo stavbinsko
orodje. Delo dobi tudi več pokladalcev
parketa. Ponudbe na **Ivan Primodžić**,
Beograd, Bitoljska 6. 6300

Strojnik (mašinist)
z izpričevali, ki je tudi izvežban
v popravilu strojev za izdelo-
vanje lesa se vzame s 1. oktob-
rom v stalno službo. Ponudbe
na **Vinko Augustin**, parna ža-
ga v St. Jurju ob juž. železnici

Na prodaj:
dva starinska stola, slike, karnise,
zastori, dvojna odeja, boa in muš,
obleke za ženske, frak, svetilka
za petrolej in drugo. Vsak dan
od 1. do 5. popoldne. Naslov
pove uprava Slov. Naroda. 6363

Imam na drobno v zalogi večjo
množino
prešitih odej,
(kovine)
od 450—600 K.
KARL PRELOG, Ljub-
ljana, Starl trg št. 12.

Banka
Nikola Bošković a. d.
v Beogradu.

Banka
Nikola Bošković a. d.
v Beogradu.
Banka oddelki: vrši vse bančne
posle; sprejema hranilne vloge z odpo-
vedjo in brez nje, odpravlja tekoče ra-
čune na podlagi blaga in prvovrstnih
trgovskih menic, kupuje in prodaja vse
vrste valut, efektov in deviz.
Blagovni oddelki: ima v zalo-
gi in prodaja samo na veliko: vse vrste
ključavnice, ključavnice, ključavnice
materijal za gradnjo, vse vrste orodja
pocinkano in čino pločevino, armature
od medij, cevi za vodovod, jeklena in že-
lezna žica, kuhinjsko železno posodje,
solingensko blago, vse vrste vijakov,
pojedelski stroji in orodje, guma
Denip, za avtomobile, konjak originalni
francoski „MARTEL“, „HENESSY“,
„FRAPEN“, sodo Kautsk licje prima
„TAMATAVA“, vse po originalnim
tvarniških cenah. Prodaje izvirno piv-
varne. 4119

Službo občinskega tajnika
razpisuje mestna občina Kočevje. Prošnje
je vlagati do 1. oktobra t. l. Plača po
dogovoru. 6378

Sprejme se prodajalka
z večletno prakso v trgovino z mešanim
blagom, starost 26 do 30 let, popolna
osloba v hiši, zahtevo plače navesti.
Ponudbo naj se pošlje **Makso Kopitar**,
trgovca, Cerkljica, Notranjsko. 6248

Dražba
polkritega gumijevca (Gumiradler) gos-
poskih sanj, inih in navadnih konjskih
opren, komatov, bičev, damskega seda
voznih plahit, brizgalnice za požar itd.
bo v nedeljo, dne 11. t. m. pri gđ. Klum
Nivice pri Radečah (okoli 40 minut od
postaje Zidani most) ob 2. pop. 6334

Narodna založba je prišla z izdajo prevodov Jules Ver-
nea. Jules Verneovi potovalni romani so mladini v veliko po-
budo, odraslim v lahko zabavo in pouku.
I. zvezek obsega deli
„Moister Caharija“
in
„Drama v zraku“,
ki staneta broširani 15 K, vezani K 20.
Dobiva se v Narodni knjižarni v Ljubljani, Proter-
nova ul. št. 7.

Vizitke, kuverte in pisemski
papir s firmo kakor usako-
:: vrstne druge tiskovine ::
izvrsne točno
„Narodna tiskarna“.
Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Ljubljanski veliki semonj.
Jugoslovanski Lloyd Beograd d. d.
Največja jugoslov. tekstilna tvornica v Mariboru, Ruška cesta 45, izdeluje kon-
fekcijo za moške, obleke za delavce, dečke, šport in perilo. — Naročite takoj.
Vsako količino. — Samo na debelo.
Tehnični oddelok Beograd gradi elektr. centrale, dobavlja vse stroje.
Oglejte si paviljon E stojnica 30 in 49.

Slovenska gradbena družba z o. z.
Ljubljana
tehniška pisarna v tovarni Kerčič.
Izvršuje: vse vrste visokih in globokih stavb, betonske in železo-
betonske gradbe, vodne gradbe, električne centrale, izkoriščanje vodnih
sil, moderne industrijske gradbe, mostne gradbe.
Posebnosti našega proizvoda:
Leseni polnostenski nosilci z velikimi razponi, lesena in kombinovana
skladišča, tvorniško izdelovanje zložljivih stanovanjskih hišic.
Kelarski oddelok:
Izvršuje vse vrste luksuznih in tovarnih vozov, karosenj, samokolnic itd.

Ant. Krisper, Ljubljana, Mestni trg št. 26.
Paviljon H Proizvaja in razpošilja na debelo: razne vrste čevljev za otroke
dekleta, mladeniče, ženske, moške, preproste in fine kakovosti;
za delavce so posebno močno izdelani.
Šolni po ceni brez konkurence.
Stojnica št. 233 Oddelok za galanterijske robe na debelo: plotene čipke, sukno,
vazive, razne čevljarske potreščine, obedno pripravo, šolske
potreščine, krtače itd. itd.
Izvoz zobotrebcev.

POZOR! na paviljon H, prostor št. 239 kjer razstavi tvrdka
THE REX CO., LJUBLJANA
 najnovejši in najboljši razmnoževalni aparat **OPALOGRAH**
 in prvovrstni, svetovno znani pisalni stroj **UNDERWOOD**
 Ne zamudite priložnosti, si ta dva pisarniška pripomočka ogledati!

Aug. Agnola, Ljubljana
 priporoča svojo zalogo

stekla, porcelana, zrcal, svetilk, okvirov in v to stroko spadajočih predmetov. Steklo za okna vseh vrst vedno v zalogi. 6030

Parketne deščice

v vsaki množini hrastove ali bukovne
 dobavlja in poklada v mestu in na dotell

Anton Bokal, Ljubljana

Slomškova ul. 19.

Telefon int. 527.

Prevzema vsa v to stroko spadajoča dela, preložitve, hobljanje in likanje starih podov z voskom.

Delo točno in solidno.

Josip Kregar

oblastveno preiskušani mestni tesarski mojster.

Cesta na Kodeljevo št. 2.

LJUBLJANA

izvršuje vsa v svojo stroko spadajoča dela in sicer vedna in natančna ter umetno tesarstvo. Prevzamem po danih kakor tudi po lastnih načrtih zgradbo mostov, jezov, hiš, vil ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolpne strehe, kupole in cerkvena ostrešja, balkone, verande, vrtnice ter razna vrtna arhitektura. Dela, stopnice, dekorativne stropne ter dekorativne stenske opaze.

MENJALNICA

SLOVENSKE ESKOMPTNE BANKE

v Ljubljani, nasproti glavnega kolodvora.

Kupijo in prodajo devize in valute po najugodnejših dnevnih cenah. — Ima poseben borzni oddelček. — Prevzema vse bančne posle. Telefon št. 3.

ŠOLSKI ZVEZKI

za ljudske in srednje šole, na razpolago v vsaki množini. Priznana najboljši izdelki iz belega, finega papirja in močvirnih ovitkov.

Učiteljska tiskarna
 Ljubljana, Frančiškanska ulica 8.

Najnižje cene! Zahtevajte cenik! Točna postrežba!

Ljubljanski veliki semenj, paviljon E, št. 4.

Oblačilna industrija

A. Kunc

Ljubljana, Gosposka ulica št. 7

proizvaja

moška in deška oblačila
 vseh vrst.

Prodaja na debelo in drobno

Prvovrstni kroj! Solidno delo!
 Izvanredno nizke cene!

Na Ljubljanskem velikem
 semnju: paviljon E, odd. 54

Strešno lepenko

ima v zalogi največje
Jos. R. Puh, Ljubljana,
 Gradaška ul. 3.
 Telefon 513.

Isko se mesečna soba

s posebnim vzhodom eventualno s oskrbo, ali pa manjše stanovanje z opremo ali brez opreme proti zelo dobri najemnini. Ponudbe na poštni predal št. 53. 4505

Hiša v Ljubljani

Selenburgova ul. št. 6. se prodaja.

Poleg hiše je veliko stavbišče. Natančneje se poizve v tovarni V. Scagnetti, Ljubljana, Cesta na Gorenjsko železnico 16. (za državnim kolodvorom). 6120

Ivan Zakotnik, mestni tesarski mojster.

Ljubljana, Dunajska cesta 46. — Telefon št. 379.

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja za palače hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, lednice, paviljoni, verande, lesene ograje, itd.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga, tovarna furnirja.

Mehanična orvarna - terlinica - predilnica

Anton Šinkovec Kranj - Grosuplje

Centrala Grosuplje

Telefon Grosuplje 1

razstavlja svoje izdelke na ljubljanskem velikem semnju paviljon E št. 39. katerega obisk uljudno priporoča. 6166

Več rabljenih
 dvokoles, štirokoles, otroških
 vozičkov in otroških vozičkov
 v dobrem stanu se ceno prodaja. Ljubljana, Karlovska cesta 4. 6048

Atelje Helios

Veličan Bešter, Aleksandrova
 cesta 5, LJUBLJANA.

Izdeluje moderne slike v vsaki velikosti.

BAKULA (Holzabge-
 webe) **TRSTJE**

za stropne in stenske izdelave z najmodernejšimi stroji ter dobavljam takoj v vsaki množini najceneje

Jos. R. Puh,

Ljubljana, Gradaška ul. 22. Telefon 513

Velika zaloga
 in po ceni: **Dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stroji, pnevmatika** in vsako vrstni deli **F. Batjel, Ljubljana, Stari trg 28.** Sprejemamo in popravimo vse vrste dvokoles, otroških vozičkov, šivalni in razni stroji v popravilo. Mehanična delavnica. Karlovska cesta 4. 6047

„Tribuna“

tovarna dvokoles in otroških vozičkov,

Ljubljana, Karlovska
 cesta 4, Zvonarska ul. 1.

Priporoča se
 papirna trgovina

IVAN GAJŠEK,
 Ljubljana

ki ima veliko zalogo vseh vrst
 papirja

trgovske in poslovne knjige, pisarniške in šolske potrebščine kakor tudi lastno založništvo šolskih zvezkov „TABOR“ ki se izdelujejo v knjigoveznici, **M. Bivic, Sv. Petra c. 29** ki izdeluje tudi galanterijska dela.

Pozor, trgovci s klobuki!

Vsakovrstne klobuke od 160 K naprej imam v veliki zalogi; tudi lepe velourne klobuke. **Franjo Cerar, tovarnar v Stobu, pošta Domžale.** Tovarna je oddaljena 7 minut od postaje Domžale. Cene primerno nizke, postrežba točna.

Na volenjskem se nahajajo v paviljonu E. št. 41, najnovejši vzorci.

Teodor Korn

Ljubljana, Poljanska c. 8

se priporoča cenj. občinstvu za izvrševanje vsakovrstnih kleparskih in vodovodnih instalacijskih del ter za pokrivanje streh. Vsa stavbinska in kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. Proračun brezplačno in poštarno prosto. Popravila točno in po najnižji ceni.

Pločevinasta embalaža kakor konve za firnež, olje, bencin, doze za barve, kandite in konzerve.

Največja zaloga klavirjev in pianinov
 v Ljubljani pri tvrdki

Jerica Hubad roj. Dolenc

Ljubljana, Mulčarjeva ulica št. 5,

priporoča v nakup najboljših inštrumentov prvovrstnih tovarov v solidnih in zmernih cenah.

Častni razstavní paviljon na Št. veliki semnju od 3.—12. sept. 1921.

Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode delniška družba v Ljubljani.

Telefon št. 1—97 (Ljubljana)

Brzjavni: Papirnica Vevče

Tabasna centrala: Papirnica v Vevčah. Pošta: D. M. v Polju pri Ljubljani. Postaja južne železnice: Zalog.

Papirnice v Vevčah, Papirnica, tovarnica celuloze in lesovine v Goričanih in tovarnica lesovine v Medvodah.

Mesečne proizvajanje 100 vagonov raznih vrst papirja:

Papir iz škanine, brezlesni pisarni, pisarniški, tiskovni in konceptni papir. Strojepisni, bankpost, karton in risalni papir. Brezlesni dokumentni koncept - meliran, nebeljeni konceptni papir; srednjefini pisalni in tiskovni papir, karton za dopisnice. Brzjavni svitki in papir za naustnike (stročnice). Navadni tiskovni kuler in papir za lepake v vseh barvah. Rotacijski tiskovni papir. Ovojni papir iz čiste celuloze in navadni ovojni papir.

Izvidek iz vojnega reda

z veljavo od 1. junija 1921.

Državna železnica		Južna železnica	
Odhod iz Ljub.	Prihod v Ljub.	Odhod iz Ljubljane	Prihod v Ljubljano
5:15 proti Jesenicam	7:10 z Jesenic	0:40 proti Dunaju, brz.	0:20 z Zid. m. (Zagreb) S. O. E.
0:25 . . .	10:35 . . .	5:18 . . . Maribor (Zagreb)	8:03 . . . Dunaja (Zagreb)
12:— . . .	20:43 . . .	6:17 . . . Zid. mostu, S. O. E.	5:03 . . . brz.
18:34 . . .	22:53 . . .	6:40 . . . Maribor, meš.	7:31 . . . Zidanega mosta
6:34 proti Nov. mesta	5:41 iz Nov. mesta	11:35 . . . Dunaju, brz.	10:41 iz Spilja (Zagreb)
12:46 . . .	8:03 . . .	12:06 . . . Dunaju (Zagreb)	11:28 z Zidanega mosta, brz.
17:33 . . .	14:13 . . .	14:20 . . . Zidanemu mostu	14:55 . . . Dunaja (Zagreb)
23:18 . . .	20:20 . . .	15:56 . . . Zid. m. (Zagreb) brz.	17:01 . . . Dunaja (Zagreb), brz.
7:40 proti Kamniku	6:30 iz Kamnika	17:35 . . . Maribor (Zagreb)	20:30 iz Maribora, meš.
13:10 . . .	13:— . . .	23:55 . . . Dunaju (Zagreb)	21:40 . . . Spilja (Zagreb)
14:10 . . .	17:30 . . .	0:42 proti Trstu, S. O. E.	0:05 iz Trsta, brz.
18:50 . . .	22:18 . . .	5:27 . . . brz.	5:14 . . . S. O. E.
Tržiška proga ima redno zvezo z gorenjskimi vlaki (razen nedeljskega izletniškega vlaka).		5:50 . . .	7:22 . . . Rakeka
* Vožnje samo ob nedeljah in praznikih.		11:55 . . . brz.	10:45 . . . Trsta
		14:25 . . . Rakeku	10:50 . . . brz.
		17:31 . . . Trstu, brz.	14:22 . . .
		17:50 . . .	21:52 . . .
		7:40 na Vrhniko	6:25 z Vrhnike
		13:18 . . .	10:20 . . .
		19:20 . . .	17:22 . . .
		22:10 . . . ob ned. in praz.	21:15 . . . ob ned. in praz.

Zveza z Rogaško Slatino. Od 6. julija do 1. oktobra 1921, v času letoviške sezone v Rogaško Slatino bodo ustavljali brzovlaki na postaji Grobelno. Odhod iz Ljubljane ob 11:35, prihod v Grobelno 13:43. Odhod iz Grobelnega ob 16, prihod v Rogaško Slatino ob 17. Odhod iz Rogaške Slatine 13:39, prihod v Grobelno 14:45. Odhod iz Grobelnega v Ljubljano 14:57, prihod v Ljubljano (gl. kol.) 17:01.

Žovarna pletenin in tkanin JOSIP KUNC in komp., Ljubljana, Poljanski nasip št. 10.

Izdeluje berlinske rute, volnene rašel-rute, fantazijske rute, fantazijske šale, angleške športne šale in čepice, svilene modne šale, pletene svilnate samoveznice in naglavne rute (Cachenez).